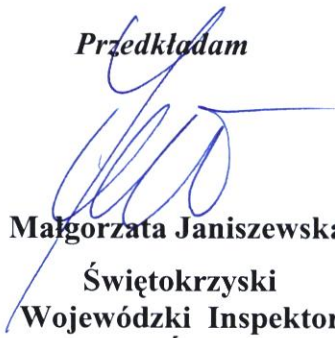

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach

**PROGRAM
PAŃSTWOWEGO MONITORINGU
ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
na lata 2013 - 2015**

Przedkładam

Małgorzata Janiszewska
Świętokrzyski
Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska

Zatwierdzam

Andrzej Jagusiewicz
Główny Inspektor
Ochrony Środowiska
24. 12. 2012r.

Kielce,

2012 r.

„Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2013-2015” stanowi wypełnienie przepisu art. 23 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 z późn. zm.)

*Program został opracowany w Wydziale Monitoringu Środowiska
Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska
w Kielcach*

Spis treści

Wstęp	4
1. Definicja, cele i zadania Państwowego Monitoringu Środowiska	5
2. Struktura Państwowego Monitoringu Środowiska	6
3. Blok - presje	8
4. Blok - stan	11
4.1. Podsystem monitoringu jakości powietrza	12
4.2. Podsystem monitoringu jakości wód	27
4.2.1. Monitoring wód powierzchniowych – wody śródlądowe	27
4.2.2. Monitoring jakości wód podziemnych	40
4.3. Podsystem monitoringu hałasu	41
4.4. Podsystem monitoringu pól elektromagnetycznych	47
5. Blok - oceny i prognozy	52
6. System jakości w PMŚ; laboratoria i sieci pomiarowe	53
6.1. System jakości w monitoringu powietrza	54
6.2. System jakości w monitoringu wód	55
6.3. System jakości w monitoringu hałasu	55
6.4. System jakości w monitoringu pól elektromagnetycznych	55
7. System baz danych i prezentacji informacji PMŚ	56
7.1. Bazy danych PMŚ w ramach SI Ekoinfonet	56
7.2. Prezentacja informacji PMŚ w formie przestrzennej	57
8. Uwarunkowania finansowe realizacji programu PMŚ	58

Załączniki na płycie CD:

Załącznik nr 1.

Tabela 4.1.1.	Wykaz stanowisk działających w świętokrzyskim wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza w latach 2013-2015 i stanowisk uzupełniających
Mapa 4.1.1	Lokalizacja stacji monitoringu jakości powietrza działających w latach 2013-2015 w woj. świętokrzyskim w ramach WPPMŚ

Załącznik nr 2.

Tab. 4.2.1.1.	Zestawienie programów monitoringu realizowanych w okresie 2013-2015 w jednolitych częściach wód rzecznych
Tab. 4.2.1.2.	Punkty pomiarowo-kontrolne monitoringu rzek
Tab. 4.2.1.3.	Szczegółowy zakres badań rzek w roku 2013
Tab. 4.2.1.4.	Szczegółowy zakres badań rzek w roku 2014
Tab. 4.2.1.5.	Szczegółowy zakres badań rzek w roku 2015
Tab. 4.2.1.1.z	Zestawienie programów monitoringu realizowanych w okresie 2013-2015 w zbiornikach zaporowych
Tab. 4.2.1.2.z	Punkty pomiarowo-kontrolne monitoringu zbiorników zaporowych
Tab. 4.2.1.3.z	Szczegółowy zakres badań zbiorników zaporowych w roku 2013
Tab. 4.2.1.4.z	Szczegółowy zakres badań zbiorników zaporowych w roku 2014
Tab. 4.2.1.5.z	Szczegółowy zakres badań zbiorników zaporowych w roku 2015

Wstęp

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) został utworzony ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 z późn. zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Zgodnie z art. 23 ust. 3 ww. ustawy, Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) realizowany jest na podstawie:

- 1) wieloletnich programów państwowego monitoringu środowiska opracowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) i zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska,
- 2) **wojewódzkich programów monitoringu opracowanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i zatwierdzonych przez GIOŚ.**

Podstawą do opracowania „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2013-2015” jest „Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015” opracowany przez GIOŚ i zatwierdzony w dniu 6 listopada 2012 roku przez Pana Marcina Korolca - Ministra Środowiska, który zawiera opis zadań realizowanych na poziomie centralnym oraz wskazuje zadania, które będą wykonywane na poziomie województwa przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska. Dokument ten przywołuje odpowiednie akty prawne, które stanowią podstawę do realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim.

Wojewódzki program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015 stanowi uszczegółowienie opisu zadań określonych w odpowiednich aktach prawnych i wyżej wymienionym wieloletnim programie Państwowego Monitoringu Środowiska.

W ramach kolejnego 3 letniego cyklu WPPMŚ będą kontynuowane dotychczasowe zadania związane z pełnym wdrożeniem regulacji UE dot. monitoringu środowiska oraz wdrażane będą nowe zadania dla wypełnienia nowych wymagań unijnych, m.in. Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie uwzględnienia w monitoringu wód zwiększonej powierzchni obszarów chronionych, włączenia monitoringu ichtiofauny do monitoringu zbiorników zaporowych, dalszych działań dot. sposobu interpretacji i prezentacji wyników klasyfikacji i ocen stanu jednolitych części wód (uzupełnienie o część opisową).

Realizowane będą również zadania związane z zapewnieniem wysokiej jakości wyników badań, pomiarów i ocen oraz z pełnym wdrożeniem, przygotowywanego przez GIOŚ, nowego systemu informatycznego do gromadzenia, udostępniania i przekazywania danych i informacji o stanie środowiska wytwarzanych w ramach PMŚ z wykorzystaniem systemu informacji geograficznej (GIS).

Zadania PMŚ, zarówno na poziomie województwa, jak i krajowym realizowane będą w ramach 3 bloków: presje na środowisko, stan środowiska oraz oceny i prognozy.

Z uwagi na zapowiadane zmiany przepisów prawa w zakresie monitoringu środowiska i potrzebę uwzględnienia obowiązków z nich wynikających w wojewódzkich programach monitoringu środowiska, zmiany i uzupełnienia „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2013-2015” będą wprowadzane w formie aneksów do niniejszego programu.

1. Definicja, cele i zadania Państwowego Monitoringu Środowiska

Jako główne źródło informacji o środowisku Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku (art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą – Poś).

W ramach PMŚ są wytwarzane i gromadzone dane dotyczące stanu środowiska, do których przekazywania Rzeczpospolita Polska jest obowiązana na mocy zobowiązań międzynarodowych.

Systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymany standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych

służy wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska.

Głównym celem realizacji zadań w ramach wojewódzkiego programu PMŚ jest wytworzenie informacji, które będą stanowiły podstawę do sporządzania klasyfikacji i ocen stanu środowiska na obszarze województwa, a przekazywane do krajowych baz danych w GIOŚ posłużą do opracowania krajowych raportów o stanie środowiska, a także do wypełniania podpisanych i ratyfikowanych przez Polskę konwencji środowiskowych oraz umożliwią realizację stale poszerzających się obowiązków raportowania danych o stanie poszczególnych komponentów środowiska do instytucji i agend unijnych (Komisja Europejska i Europejska Agencja Środowiska).

Informacje uzyskane w ramach PMŚ, wykorzystywane są również przez jednostki administracji samorządowej i rządowej dla potrzeb strategicznego planowania i operacyjnego zarządzania środowiskiem (poprzez np.: postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, programy i plany ochrony środowiska jako całości i jego poszczególnych elementów), a także służą do planowania zrównoważonego rozwoju na wszystkich poziomach zarządzania. Gromadzone informacje są wykorzystywane również dla potrzeb związanych z rozwojem regionalnym, a także wykorzystaniem funduszy strukturalnych i funduszy spójności.

Ponadto zadania realizowane w ramach wojewódzkiego programu PMŚ zapewnią dane podlegające udostępnianiu w myśl przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), regulujących sprawy swobodnego dostępu do informacji o środowisku.

2. Struktura Państwowego Monitoringu Środowiska

Działalność Państwowego Monitoringu Środowiska z mocy art. 24 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.) koordynują organy Inspekcji Ochrony Środowiska.

Na poziomie województwa, zadania Inspekcji Ochrony Środowiska związane z Państwowym Monitoringiem Środowiska wykonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie (art. 3 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.)). Na poziomie krajowym zadania PMŚ wykonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska; jest on również koordynatorem działań prowadzonych dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska.

W realizacji zadań PMŚ uczestniczą również inne jednostki zobowiązane do tego na mocy prawa np. organy administracji rządowej i samorządowej, służby, zarządzający drogami, lotniskami, koleją, prowadzący instalacje, jak również instytuty naukowo-badawcze wykonujące zadania w ramach umów z GIOŚ. Strukturę organizacyjną PMŚ przedstawiono na rys. 2.1.

System PMŚ składa się z trzech bloków; bloku – **presje**, bloku – **stan** oraz bloku - **oceny i prognozy**.

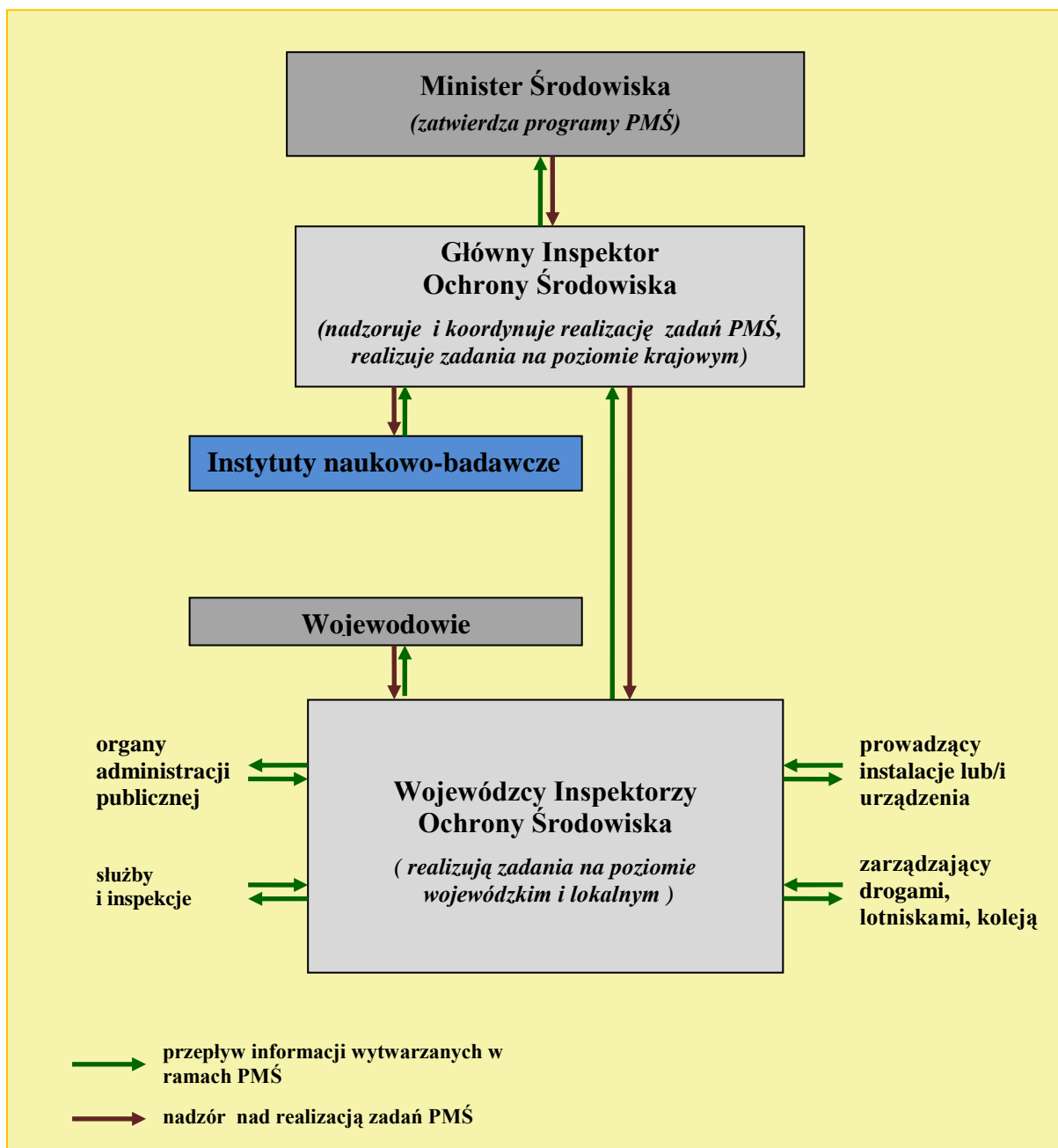
Podstawowym blokiem w systemie PMŚ jest blok - **stan**, obejmujący działania związane z pozyskiwaniem, gromadzeniem, analizowaniem i upowszechnianiem informacji o poziomach substancji i innych wskaźników charakteryzujących stan poszczególnych elementów przyrodniczych. W oparciu o dane zgromadzone w ramach tego bloku wykonywane będą oceny dla poszczególnych komponentów. Na poziomie krajowym programy pomiarowo-badawcze prowadzone będą w ramach siedmiu podsystemów reprezentujących poszczególne komponenty środowiska lub specyficzne oddziaływania:

- 1) monitoring jakości powietrza,
- 2) monitoring jakości wód,
- 3) monitoring jakości gleby i ziemi,
- 4) monitoring przyrody
- 5) monitoring hałasu,
- 6) monitoring pól elektromagnetycznych,
- 7) monitoring promieniowania jonizującego.

W ramach bloku – **presje** będą pozyskiwane informacje o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do środowiska, a w szczególności informacje o emisjach pozyskiwane z systemu administracyjnego, statystyki publicznej oraz wytwarzane przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Informacje te będą wykorzystywane przy wykonywaniu ocen i prognoz stanu środowiska a także przy planowaniu programów pomiarowych realizowanych w ramach bloku stan.

W ramach bloku - **oceny i prognozy** będą wykonywane zintegrowane oceny i prognozy stanu środowiska, analizy przyczynowo-skutkowe wiążące istniejący stan środowiska z czynnikami kształtującymi ten stan, mającymi swoje źródło w społeczno-gospodarczej działalności człowieka. Informacje te umożliwią ocenę skuteczności podejmowanych działań naprawczych i zapobiegawczych m.in. w oparciu o wyniki działalności kontrolnej inspekcji.

Dla potrzeb PMŚ wykorzystywane będą dane społeczno-gospodarcze gromadzone w systemie statystyki publicznej oraz w innych systemach administracyjnych. Ponadto w celu prawidłowego funkcjonowania PMŚ konieczny będzie nieodpłatny dostęp do danych wytwarzanych przez służby państwowe zobligowane prawem do ich wytwarzania, w tym do danych meteorologicznych i hydrologicznych.

Rys. 1.1. Struktura organizacyjna Państwowego Monitoringu Środowiska.

3. Blok - presje

Na mocy art. 26 ust.1 ustawy – Poś konieczne jest zasilanie zasobów informacyjnych PMŚ danymi o presjach dot.: rodzajów i ilości substancji lub energii wprowadzanych do powietrza, wód, gleby i ziemi.

W ramach bloku – **presje** będą pozyskiwane informacje o źródłach i ładunkach substancji i energii odprowadzanych do środowiska, wytwarzane w ramach innych systemów lub obowiązków wykonywanych z mocy prawa przez inne organy administracji lub podmioty gospodarcze, a w szczególności informacje o emisjach pozyskiwane z systemu statystyki publicznej oraz wytwarzane przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska będzie wykorzystywał dane o emisjach, gromadzone w systemie teleinformatycznym Ekoinfonet, pozyskane od podmiotów gospodarczych, które zobligowane są do przekazywania takich informacji na podstawie art. 149 ust. 1 oraz art. 286 ust. 1b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.).

Istotnym źródłem informacji o presjach będą również raporty od podmiotów objętych rozporządzeniem nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającym dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33 z 4.02.2006, str. 1) zawarte w Krajowym Rejestrze Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.

Blok presje zasilą także wyniki pomiarów wielkości emisji uzyskanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w ramach kontroli podmiotów.

Na poziomie wojewódzkim w ramach bloku - **presje** będą realizowane zadania związane z pozyskiwaniem informacji o:

- źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza;
- o poborach wód;
- emisjach zanieczyszczeń do wód;
- źródłach i wielkościach emisji hałasu i pól elektromagnetycznych do środowiska.

Informacja o presjach na powietrze, wody i powierzchnię ziemi jest niezbędna do prawidłowej realizacji zadań w bloku – **stan** oraz w bloku – **oceny i prognozy**. W odniesieniu do badań jakości poszczególnych elementów środowiska stanowi ona podstawę do wyznaczania lub/i weryfikacji programów i sieci pomiarowych monitoringu oraz do oceny jakości poszczególnych komponentów środowiska z zastosowaniem metod modelowania matematycznego, a także do analiz stanu i trendów zmian jakości środowiska.

Zadanie: Pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb rocznej i wstępnej oceny jakości powietrza oraz prognoz krótkoterminowych

Zadanie obejmuje gromadzenie przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska danych o źródłach i wielkościach emisji zanieczyszczeń objętych systemem oceny jakości powietrza dla potrzeb rocznych ocen jakości powietrza oraz oceny mających na celu ustalenie odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza.

Inwentaryzację emisji na poziomie wojewódzkim ŚWIOŚ wykonuje między innymi na podstawie danych gromadzonych w ramach działalności kontrolnej oraz pochodzących od prowadzących instalacje, którzy są zobowiązani do prowadzenia pomiarów wielkości emisji i przekazywania ich wyników do WIOŚ, informacji o korzystaniu ze środowiska, tworzonych na podstawie ewidencji prowadzonej przez podmioty korzystające ze środowiska, a także na podstawie informacji dotyczących wielkości emisji ze źródeł liniowych i powierzchniowych szacowanych na podstawie danych o natężeniu i strukturze ruchu drogowego oraz aktywności sektora komunalno-mieszkaniowego.

W celu weryfikacji sposobu oceny jakości powietrza w poszczególnych strefach (obowiązek wynikający z art. 88 ust. 2 ustawy – Poś), ŚWIOŚ w latach 2013-2015 wykona inwentaryzację źródeł i ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Inwentaryzacja obejmie dane dot. wielkości emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, lotnych związków organicznych - prekursorów ozonu, pyłu PM10 oraz metali ciężkich (ołowiu, kadmu, niklu, arsenu) i benzo(a)pirenu. Jeżeli zaistnieje potrzeba wykorzystania wyników inwentaryzacji na poziomie krajowym, ŚWIOŚ prześle je do GIOŚ. Inwentaryzacja źródeł i ładunków będzie dokonywana w oparciu o dane o emisjach przesyłane do WIOŚ na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w miarę potrzeb informacje te będą uzupełniane poprzez ankietyzowanie źródeł. Dane o źródłach i wielkościach emisji zanieczyszczeń powietrza gromadzone będą na potrzeby rocznych ocen jakości powietrza, w tym wspomaganie oceny metodami modelowania oraz prognoz krótkoterminowych.

Zadanie: Pozyskiwanie informacji o emisjach zanieczyszczeń do wód

Zadanie obejmuje gromadzenie przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska danych o źródłach i wielkościach emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do wód lub do ziemi dla potrzeb rocznych ocen jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym przygotowania i wdrożenia wspomaganie oceny metodami modelowania matematycznego. Celem realizacji niniejszego zadania jest dokumentowanie rodzaju i ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do wód śródlądowych, niezbędnych do:

- oceny jakości wód śródlądowych wykonywanej w bloku stan środowiska,
- weryfikacji lokalizacji punktów pomiarowych i modyfikacji programów monitoringu stosownie do stanu presji na obszarze zlewni,
- zaprojektowania monitoringu operacyjnego.

Dane dotyczące źródeł punktowych będą pochodzić między innymi z zakładów, z „Informatycznego Systemu Wspomagania Kontroli” prowadzonego przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz z danych gromadzonych w systemach PRTR.

Istotnym źródłem informacji o emisjach zanieczyszczeń do wód będą także dane pochodzące od prowadzących instalacje, którzy są zobowiązani do prowadzenia pomiarów wielkości emisji i przekazywania ich wyników do WIOŚ oraz wojewódzkie bazy informacji o korzystaniu ze środowiska, tworzone na podstawie ewidencji, prowadzonej przez podmioty korzystające ze środowiska, w zakresie ilości i jakości pobranej wody powierzchniowej i podziemnej oraz ilości, stanu i składu ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi.

Do celów związanych z ogólną analizą trendów, w dalszym ciągu będą wykorzystane zagregowane dane o emisjach do wód pochodzące z systemu statystyki publicznej.

Źródłem danych o emisji zanieczyszczeń do wód będą także Krajowy i regionalne zarządy gospodarki wodnej, które to zarządy gromadzą dane o emisji zanieczyszczeń do wód zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie Prawo wodne.

Na poziomie krajowym kontynuowane będą prace związane z aktualizacją i rozszerzeniem informacji o punktowych i obszarowych źródłach zanieczyszczeń.

W związku z realizacją w ramach HELCOM projektu pod nazwą: „Szósta Okresowa Ocena Ładunków Zanieczyszczeń odprowadzanych do Morza Bałtyckiego – PLC-6”, na zlecenie GIOŚ zostanie opracowany zbiór danych o emisjach do wód. Będzie on przygotowany i zapisany w formie krajowej bazy danych i opracowań tekstowych, przy wykorzystaniu, tam gdzie to będzie możliwe, istniejących rejestrów emisji. W efekcie powstanie zbiór danych o punktowych i obszarowych zrzutach zanieczyszczeń oraz ocena ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do Morza Bałtyckiego za rok 2012. Wyniki te będą przekazane do wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, w celu ich wykorzystania w szczególności dla potrzeb opracowania projektu nowych sieci i zakresu badań monitoringu operacyjnego. Dodatkowo, w celu uzupełnienia zestawień danych o źródłach punktowych, do wojewódzkich inspektoratów przekazane zostaną metodyki opracowane w ramach projektu PLC-6, dotyczące bilansowania ładunków powierzchniowych.

Zadanie: Pozyskiwanie informacji o źródłach hałasu i pól elektromagnetycznych wprowadzanych do środowiska

Ewidencja źródeł hałasu na poziomie województwa prowadzona będzie w oparciu o dane gromadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach monitoringu hałasu oraz działalności kontrolnej. Źródłem danych o emisji hałasu do środowiska będą także mapy akustyczne dla aglomeracji oraz głównych źródeł komunikacyjnych, o których mowa w art. 118 ustawy – Poś.

Jednocześnie wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, w ramach działalności kontrolnej i działalności monitoringowej, będzie sukcesywnie pozyskiwał informacje dotyczące instalacji i urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, mogących znacząco oddziaływać na środowisko, do których zalicza się:

- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym wynoszącym nie mniej niż 110 kV, o długości nie mniejszej niż 15 km;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

Dodatkowym źródłem informacji może być:

- baza danych o pozwoleniach radiowych wydanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej,
- informacja od Polskich Sieci Elektroenergetycznych Operator S.A.

4. Blok – stan

Blok-**stan** obejmuje działania związane z pozyskiwaniem, gromadzeniem, analizowaniem i upowszechnianiem informacji o poziomach substancji i innych wskaźników charakteryzujących stan poszczególnych elementów przyrodniczych. W ramach tego bloku wykonywane są również oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska, uwzględniające w coraz szerszym zakresie wpływ elementów presji.

Celem działań prowadzonych w bloku-**stan** jest zapewnienie odpowiednim organom informacji niezbędnych do zarządzania środowiskiem, zgodnie z ich kompetencjami, oraz wywiązywania się z obowiązków sprawozdawczych, zarówno krajowych jak i międzynarodowych. Bardzo ważnym celem tych działań jest również zapewnienie społeczeństwu możliwości dostępu do pełnej, a zarazem zrozumiałej informacji o stanie środowiska.

W ramach bloku stan, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, w latach 2013-2014 będzie realizował zadania w ramach podsystemu:

1. monitoringu jakości powietrza,
2. monitoringu jakości wód,
3. monitoringu hałasu,
4. monitoringu pól elektromagnetycznych.

W poszczególnych podsystemach monitoringu program określa cele realizacji zadań, podstawy prawne, zakres i częstotliwość planowanych badań i pomiarów własnych, a także badań wykonywanych przez inne jednostki na potrzeby PMS oraz sposób gromadzenia, przekazywania, udostępniania i upowszechniania informacji o środowisku.

Wyniki wykonywanych w latach 2013-2015 badań monitoringowych będą podstawą do opracowania przez WIOŚ rocznych ocen stanu środowiska w województwie świętokrzyskim, a przekazywane do krajowych baz danych w GIOŚ, także - do realizacji zobowiązań sprawozdawczych Polski wobec Komisji Europejskiej.

W celu prawidłowej realizacji zadań w zakresie monitorowania stanu poszczególnych elementów środowiska blok-**stan** zasilany będzie informacjami o presjach oraz innych czynnikach mających wpływ na jakość środowiska. Informacje te są niezbędne do oceny stanu poszczególnych elementów środowiska, weryfikacji i rozwoju programów i sieci pomiarowych oraz modelowania i prognozowania stanu poszczególnych komponentów środowiska.

4.1. Podsystem monitoringu jakości powietrza

Celem funkcjonowania podsystemu monitoringu jakości powietrza zgodnie z art. 26 ustawy – Poś, jest uzyskanie informacji i danych dotyczących poziomów substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników analiz i ocen w zakresie przestrzegania norm jakości powietrza.

W ramach podsystemu realizowane będą pomiary, pozyskiwane i analizowane dane o poziomach substancji w otaczającym powietrzu, a także wykonywane będą analizy laboratoryjne w zakresie chemizmu opadów atmosferycznych i depozycji zanieczyszczeń do podłoża umożliwiające dodatkowo śledzenie zmian w zakresie zakwaszenia i eutrofizacji środowiska.

Dane pozyskane w ramach podsystemu stanowiąc będą podstawę do zarządzania jakością powietrza w województwie świętokrzyskim m.in. poprzez programy ochrony powietrza oraz do formułowania i kontroli realizacji strategii ochrony powietrza na poziomie województwa.

Dodatkowo, w ramach obowiązków sprawozdawczych, uzyskane dane będą przekazywane do GIOŚ z dalszym przeznaczeniem ich do ogólnopolskich raportów dla Komisji Europejskiej i Europejskiej Agencji Środowiska i dla organów konwencji międzynarodowych.

Zakres monitoringu powietrza jak również odrębnie uregulowany zakres informacji, które należy udostępniać za pomocą sieci teleinformatycznych oraz przekazywać z poziomu województwa na poziom krajowy określony jest w przepisach, które stanowią:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) – art. 26 oraz art. 85-95;
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 460);
- rozporządzenie MŚ z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1032);
- rozporządzenie MŚ z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031);
- rozporządzenie MŚ z dnia 10 września 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 1034);
- rozporządzenie MŚ z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914);
- rozporządzenie MŚ z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r., Nr 227, poz. 1485);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227);

W ramach podsystemu monitoringu jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, w latach 2013-2015 będą realizowane:

- a) zadania związane z badaniem i oceną stanu zanieczyszczenia powietrza zgodnie z ustawą – Prawo ochrony środowiska transponującą wymagania dyrektywy

Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str.1) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 roku w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3):

- badanie i ocena jakości powietrza w strefach;
 - wstępna ocena jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza;
 - opracowanie systemu wspomagania ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego;
 - monitoring tła miejskiego pod kątem WWA;
 - pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia;
- b) program badawczy dotyczący zjawisk globalnych i kontynentalnych realizowany na poziomie krajowym przez GIOŚ w ramach zobowiązań wynikających z podpisanych przez Polskę konwencji ekologicznych:
- monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża.

Zadania te w większości będą kontynuacją dotychczasowych programów pomiarowych. Ze względu jednak na konieczność przystosowania systemu pomiarów i ocen jakości powietrza do dynamicznie zmieniających się przepisów prawodawstwa krajowego i unijnego, w tym wymogów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy, a także decyzji wykonawczej Komisji 2011/850/WE ustanawiającej zasady stosowania dyrektyw 2004/107/WE i 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i rady w odniesieniu do systemu wzajemnej wymiany informacji oraz sprawozdań dotyczących jakości otaczającego powietrza, wprowadzone zostaną zadania nowe np.: zadanie „Krótkoterminowe prognozy zanieczyszczenia powietrza”, a zakres niektórych z dotychczas realizowanych zadań ulegnie znacznemu poszerzeniu. Dotyczy to przede wszystkim zadania „Badanie i ocena jakości powietrza w strefach”, które poszerzone zostanie o program działań związanych ze wspomaganiem rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego. Jednocześnie, w ramach tego zadania prowadzona będzie większość prac związanych z wdrożeniem nowych wymagań sprawozdawczych, określonych w decyzji wykonawczej Komisji 2011/850/WE ustanawiającej zasady stosowania dyrektyw 2004/107/WE i 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do systemu wzajemnej wymiany informacji oraz sprawozdań dotyczących jakości otaczającego powietrza (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, str. 86-106), w tym prace nad dostosowaniem systemu elektronicznego raportowania i przetwarzania danych o jakości powietrza do wymogów ww. decyzji.

Zadanie: Badanie i ocena jakości powietrza w strefach

Obowiązek wykonywania pomiarów i oceny jakości powietrza w ramach PMŚ wynika z art. 89-94 ustawy - Poś transponującej do prawa polskiego wymagania dyrektywy

Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str.1) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 roku w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3).

Celem realizacji zadania jest uzyskanie dla wszystkich stref w kraju informacji o poziomach substancji w powietrzu w odniesieniu do standardów jakości powietrza i innych kryteriów oceny jakości powietrza, identyfikacja obszarów wymagających poprawy jakości powietrza, a następnie monitorowanie efektywności działań podejmowanych w ramach planów i programów ochrony powietrza na jakość powietrza na obszarach przekroczeń.

Zgodnie z założeniami przyjętymi do Programu, do oceny jakości powietrza w województwie wykorzystywane będą wyniki badań realizowanych w oparciu o pomiary wykonywane w stałych punktach pomiarowych prowadzonych przez: WIOŚ, zakłady przemysłowe, instytuty naukowo-badawcze lub uczelnie, a także w oparciu o inne dopuszczalne przepisami techniki monitoringowe.

Każdy z podmiotów uczestniczących w systemie pomiarów jakości powietrza został włączony do Programu po uprzednio dokonanych z nim uzgodnieniach.

2013

Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska – odpowiedzialny za pomiary i ocenę poziomu substancji w powietrzu – w 2013 roku będzie prowadził pomiary stężeń substancji: SO₂, NO₂, NO, NO_x, O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, C₆H₆, CO oraz Pb, As, Cd, Ni i BaP w pyłe PM₁₀.

Program pomiarowy wszystkich substancji realizowany przez WIOŚ w latach 2013-2015 jest zgodny z przepisami prawa polskiego, a program na lata 2013-2014 jest dodatkowo zgodny z wynikami ocen pięcioletnich (wstępnych) dokonywanych na mocy art. 88 ust. 2 ustawy Poś, odpowiednio pod kątem poszczególnych zanieczyszczeń (OW ze względu na zanieczyszczenie pyłem PM_{2,5} – Kielce 2009; OW ze względu na zanieczyszczenie SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pył PM₁₀, As, Cd, Ni, Pb, B(a)P – Kielce 2010). Program ten zgodny jest zwłaszcza w odniesieniu do wymogów co do liczby wymaganych stałych stanowisk pomiarowych określonych w *RMŚ w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu*, transponującym wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

W tabeli 4.1.1. zestawiono wykaz stanowisk działających w wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza w latach 2013-2015.

Jak wynika z zestawienia w tabeli 4.1.1 pomiary będą wykonywane w sposób ciągły (pomiar automatyczny) na 5 stacjach w województwie oraz w sposób systematyczny (pomiar manualny) na 6 stacjach. Na stacji tła miejskiego w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej (kod stacji: SkKielJagielWios) prowadzone będą pomiary pyłu zawieszzonego PM_{2,5} dla potrzeb obliczania wskaźnika średniego narażenia. Na stacji tej również kontynuowane będą pomiary w pełnym zakresie WWA (BaP, BaA, BbF, BjF, BkF, IP, DBahA).

Łącznie na 11 stacjach w województwie, w ramach państwowego monitoringu środowiska funkcjonować będzie 55 stanowisk pomiarowych.

Tabela 4.1.1. Wykaz stanowisk działających w świętokrzyskim wojewódzkim systemie oceny jakości powietrza w latach 2013-2015 i stanowisk uzupełniających

Lp	Kod krajowy stacji	Wskaźnik	Czas uśredn.	strefy		Nazwa stacji	Typ stacji	Typ pomiaru	Właściciel stanowiska	Współrzędne geograficzne		Stanowisko w WPMŚ [tak/nie]			Stanowisko WPMŚ, które zostanie uruchomione w roku 2013 [tak/nie]
				Nazwa strefy	Kod strefy					długość dd°mm'ss,ss"	szerokość dd°mm'ss,ss"	2013	2014	2015	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	SkKielJagielWios	NO2	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
2	SkKielJagielWios	NO	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
3	SkKielJagielWios	NOx	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
4	SkKielJagielWios	SO2	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
5	SkKielJagielWios	CO	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
6	SkKielJagielWios	O3	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
7	SkKielJagielWios	PM10	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
8	SkKielJagielWios	PM2,5	1 godzina	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	automatyczny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
9	SkKielJagielWios	benzen	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
10	SkKielJagielWios	PM10	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
11	SkKielJagielWios	PM2,5	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
12	SkKielJagielWios	As	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
13	SkKielJagielWios	Cd	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
14	SkKielJagielWios	Ni	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
15	SkKielJagielWios	Pb	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
16	SkKielJagielWios	benzo(a)piren	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
17	SkKielJagielWios	benzo(a)antracen	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
18	SkKielJagielWios	benzo(b)fluoranten	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
19	SkKielJagielWios	benzo(j)fluoranten	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
20	SkKielJagielWios	benzo(k)fluoranten	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
21	SkKielJagielWios	indeno(1,2,3-cd)piren	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
22	SkKielJagielWios	dibenzo(a,h)antracen	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Jagiellońska	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°36'18,04"	50°52'21,17"	tak	tak	tak	nie
23	SkKielKusoc	PM10	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Kusocińskiego	tło podmiejskie	manualny	WIOŚ	20°36'09,31"	50°51'15,22"	tak	tak	tak	nie
24	SkKielKusoc	benzo(a)piren	24 godziny	miasto Kielce	PL2601	Kielce, ul. Kusocińskiego	tło podmiejskie	manualny	WIOŚ	20°36'09,31"	50°51'15,22"	tak	tak	tak	nie
25	SkNowinyCemen2	NO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Nowiny, ul. Parkowa	oddziaływanie przemysłu	automatyczny	WIOŚ	20°32'00,07"	50°49'22,77"	tak	tak	tak	nie
26	SkNowinyCemen2	NO	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Nowiny, ul. Parkowa	oddziaływanie przemysłu	automatyczny	WIOŚ	20°32'00,07"	50°49'22,77"	tak	tak	tak	nie
27	SkNowinyCemen2	NOx	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Nowiny, ul. Parkowa	oddziaływanie przemysłu	automatyczny	WIOŚ	20°32'00,07"	50°49'22,77"	tak	tak	tak	nie
28	SkNowinyCemen2	SO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Nowiny, ul. Parkowa	oddziaływanie przemysłu	automatyczny	WIOŚ	20°32'00,07"	50°49'22,77"	tak	tak	tak	nie
29	SkNowinyCemen2	PM10	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Nowiny, ul. Parkowa	oddziaływanie przemysłu	automatyczny	Zakład przemysłowy	20°32'00,07"	50°49'22,77"	tak	tak	tak	nie
30	SkSwKrzyzZM	NO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Stacja Bazowa ZMSP Święty Krzyż	tło regionalne	automatyczny	Inst. Nauk-bad.	21°03'21,72"	50°51'43,64"	tak	tak	tak	nie
31	SkSwKrzyzZM	NO	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Stacja Bazowa ZMSP Święty Krzyż	tło regionalne	automatyczny	Inst. Nauk-bad.	21°03'21,72"	50°51'43,64"	tak	tak	tak	nie
32	SkSwKrzyzZM	NOx	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Stacja Bazowa ZMSP Święty Krzyż	tło regionalne	automatyczny	Inst. Nauk-bad.	21°03'21,72"	50°51'43,64"	tak	tak	tak	nie
33	SkSwKrzyzZM	SO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Stacja Bazowa ZMSP Święty Krzyż	tło regionalne	automatyczny	Inst. Nauk-bad.	21°03'21,72"	50°51'43,64"	tak	tak	tak	nie
34	SkStaracZlota2	PM10	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Starachowice, ul. Złota	tło miejskie	manualny	WIOŚ	21°05'03,03"	51°03'02,20"	tak	tak	tak	nie
35	SkStaracZlota2	benzo(a)piren	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Starachowice, ul. Złota	tło miejskie	manualny	WIOŚ	21°05'03,03"	51°03'02,20"	tak	tak	tak	nie
36	SkStaracZlota2	PM2,5	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Starachowice, ul. Złota	tło miejskie	manualny	WIOŚ	21°05'03,03"	51°03'02,20"	tak	tak	tak	nie
37	SkBuskoWios2	PM10	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Busko Zdrój, ul. Rokosza	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°42'55,59"	50°27'13,15"	tak	tak	tak	nie
38	SkBuskoWios2	benzo(a)piren	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Busko Zdrój, ul. Rokosza	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°42'55,59"	50°27'13,15"	tak	tak	tak	nie
39	SkBuskoWios2	PM2,5	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Busko Zdrój, ul. Rokosza	tło miejskie	manualny	WIOŚ	20°42'55,59"	50°27'13,15"	tak	tak	tak	nie
40	SkMalogCemen3	NO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Małogoszcz, ul. 11 Listopada	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	20°16'13,76"	50°48'29,55"	tak	tak	tak	nie
41	SkMalogCemen3	NO	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Małogoszcz, ul. 11 Listopada	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	20°16'13,76"	50°48'29,55"	tak	tak	tak	nie
42	SkMalogCemen3	NOx	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Małogoszcz, ul. 11 Listopada	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	20°16'13,76"	50°48'29,55"	tak	tak	tak	nie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
43	SkMalogCemen3	SO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Małogoszcz, ul. 11 Listopada	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	20°16'13,76"	50°48'29,55"	tak	tak	tak	nie
44	SkMalogCemen3	PM10	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Małogoszcz, ul. 11 Listopada	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	20°16'13,76"	50°48'29,55"	tak	tak	tak	nie
45	SkMalogCemen3	PM2,5	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Małogoszcz, ul. 11 Listopada	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	20°16'13,76"	50°48'29,55"	tak	tak	tak	nie
46	SkPolanTrzc	PM10	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, Trzcianka	oddziaływanie przemysłu	manualny	Zakład przemysłowy	21°24'16,01"	50°29'07,59"	tak	tak	tak	nie
47	SkPolanRuszc	SO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
48	SkPolanRuszc	NO2	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
49	SkPolanRuszc	NO	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
50	SkPolanRuszc	NOx	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
51	SkPolanRuszc	CO	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
52	SkPolanRuszc	O3	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
53	SkPolanRuszc	PM10	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
54	SkPolanRuszc	PM2,5	1 godzina	strefa świętokrzyska	PL2602	Połaniec, ul Rusczańska	tło miejskie	automatyczny	Zakład przemysłowy	21°16'38,52"	50°25'44,45"	tak	tak	tak	nie
55	SkOzarowOsWz52	PM10	24 godziny	strefa świętokrzyska	PL2602	Ożarów, Os. Wzgórze 52	tło miejskie	manualny	Zakład przemysłowy	21°39'36,60"	50°53'14,61"	tak	tak	tak	nie

Objaśnienia:

Zieloną czcionką zaznaczono stanowisko pomiarowe pyłu PM2,5, z którego wyniki posłużą do obliczenia wskaźnika średniego narażenia;

Niebieską czcionką zaznaczono nowe stanowiska pomiarowe (kod stacji: SkMalogCemen3), które powstały na skutek modernizacji stacji pomiarowej w Małogoszczu przy ul. 11 Listopada o kodzie SkMalogCemen2 funkcjonującej w ramach poprzedniego programu WPPMŚ na lata 2010-2012. Stację zmodernizowano poprzez uruchomienie nowych stanowisk typu Airpionter w połowie 2012 roku, ale do Programu włączona została od roku 2013.

W tabeli 4.1.2. przedstawiono liczbę stanowisk działających w latach 2013-2015 w ramach świętokrzyskiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza i stanowisk uzupełniających.

Tabela 4.1.2. Liczba stanowisk działających w latach 2013-2015 w ramach świętokrzyskiego wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza i stanowisk uzupełniających.

Parametr	Typ pomiaru	Liczba stanowisk według właściciela						
		WIOŚ	Inst. nauk-bad.	Zakł. przemysł.	Samorząd teryt.	Fundacja	Inny	Razem
Zanieczyszczenia gazowe								
SO ₂	automatyczny	2	1	2				5
	manualny							0
	pasyny							0
NO ₂	automatyczny	2	1	2				5
	manualny							0
	pasyny							0
NO	automatyczny	2	1	2				5
NO _x	automatyczny	2	1	2				5
NH ₃	automatyczny							0
	manualny							0
O ₃	automatyczny	1		1				2
CO	automatyczny	1		1				2
	manualny							0
benzen	automatyczny							0
	manualny	1						1
	pasyny							0
etylobenzen	automatyczny							0
	manualny							0
formaldehyd	manualny							0
	pasyny							0
ksylen	automatyczny							0
	manualny							0
m,p-ksylen	automatyczny							0
o-ksylen	automatyczny							0
toluen	automatyczny							0
	manualny							0
prekursory ozonu - lotne związki organiczne	automatyczny							0
	manualny							0
Hg	automatyczny							0
	manualny							0
H ₂ S	automatyczny							0
Pył PM10 i zanieczyszczenia oznaczane w pyłe PM10								
PM10	automatyczny	1		3				4
	manualny	4		2				6

As	manualny	1							1
Cd	manualny	1							1
Ni	manualny	1							1
Pb	manualny	1							1
benzo(a)piren	manualny	4							4
benzo(a)antracen	manualny	1							1
benzo(b)fluoranten	manualny	1							1
benzo(j)fluoranten	manualny	1							1
benzo(k)fluoranten	manualny	1							1
dibenzo(a,h)antracen	manualny	1							1
indeno(1,2,3-cd)piren	manualny	1							1
Pył PM2,5 i składniki oznaczane w pyłe PM2,5									
PM2,5	automatyczny	1			2				3
	manualny	3							3
SO ₄ ²⁻	manualny								0
NO ₃ ⁻	manualny								0
Cl ⁻	manualny								0
NH ₄ ⁺	manualny								0
K ⁺	manualny								0
Na ⁺	manualny								0
Mg ²⁺	manualny								0
Ca ²⁺	manualny								0
węgiel organiczny	manualny								0
węgiel elementarny	manualny								0
Suma końcowa		34	4	17	0	0	0	0	55

Przekazywanie wyników badań do WIOŚ (na serwer CAS) przez jednostki wykonujące pomiary (objęte wojewódzkim programem), jak również terminy obowiązujące WIOŚ odnośnie przekazu danych z bazy wojewódzkiej do krajowej ustalone są na podstawie *RMŚ w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza*, i funkcjonują tak jak zestawiono to w tabeli 4.1.3.

Tabela 4.1.3. Terminy przekazywania danych ze stacji pomiarowych monitoringu powietrza

Lp.	Wyszczególnienie	Terminy przekazywania wyników pomiarów	
		ze stacji pomiarowych do wojewódzkiej bazy danych JPOAT	z wojewódzkiej do krajowej bazy danych JPOAT
1	2	3	4
1	Wstępnie zweryfikowane miesięczne serie wyników pomiarów stężeń substancji w powietrzu: <ul style="list-style-type: none"> 1 godz. - z pomiarów automatycznych 24 godz. - z pomiarów manualnych lub automatycznych - dot. PM10, PM2,5, benzen 	do 14. dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy	do 15. dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy
	<ul style="list-style-type: none"> 24 godz. - z pomiarów manualnych - dot. Pb, As, Cd, Ni, BaP i WWA 	do 55 dni od końca miesiąca, w którym prowadzone były pomiary	do 60 dni od końca miesiąca, w którym prowadzone były pomiary

1	2	3	4
2	<p>Wyniki pomiarów stężeń substancji w powietrzu przekraczające poziomy informowania lub poziomy alarmowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 godz. – z pomiarów automatycznych – dot. NO₂, SO₂, O₃ • 24 godz. - z pomiarów automatycznych – PM₁₀ 	do godz. 9 ⁰⁰ następnego dnia za dzień poprzedni, w którym stwierdzono przekroczenie poziomów informowania lub alarmowych	do godz. 10 ⁰⁰ następnego dnia za dzień poprzedni, w którym stwierdzono przekroczenie poziomów informowania lub alarmowych
3	Zweryfikowane roczne serie wyników pomiarów poziomów substancji w powietrzu z pomiarów automatycznych i manualnych	do 31 stycznia każdego roku za rok poprzedni	do 31 marca każdego roku za rok poprzedni

Wszystkie pomiary jednostkowe ze stacji objętych wojewódzkim programem monitoringu, wstępnie zweryfikowane przez podmiot uczestniczący w programie pomiarowym, gromadzone będą regularnie na serwerze WIOŚ (CAS) w systemie CS. Stamtąd, w trybie raz w miesiącu, będą przekazywane kolejno do źródłowej, wojewódzkiej i ostatecznie zweryfikowane do krajowej bazy JPOAT administrowanej przez GIOŚ.

W 2013 roku dane pomiarowe, będą co miesiąc przekazywane do wojewódzkiej i krajowej bazy danych monitoringu jakości powietrza oraz równoległe do krajowej bazy danych monitoringu jakości powietrza, działającej w ramach SI EKOINFONET.

WIOŚ będzie przekazywał również informacje o przekroczeniach poziomów informowania i alarmowych poziomów substancji w powietrzu w trybie dobowym do GIOŚ, Zarządu Województwa oraz do Wojewody (Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego).

Do GIOŚ i do Zarządu Województwa przekazywane będą również dane o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu, w możliwie najkrótszym czasie od powzięcia informacji.

Zgodnie z art. 89 ustawy – Poś ŚWIOŚ będzie kontynuował wykonywanie rocznych ocen jakości powietrza wraz z klasyfikacją stref. W 2013 roku dokona oceny jakości powietrza i klasyfikacji stref za 2012 rok pod kątem zanieczyszczenia powietrza: SO₂, NO₂, NO_x, O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, C₆H₆ i CO oraz Pb, As, Cd, Ni i BaP w pyle PM₁₀, w obecnie obowiązującym układzie stref.

Ocena jakości powietrza, o której mowa w art. 89 ust. 1 i 1a ustawy – Prawo ochrony środowiska, za rok 2012, sporządzona zostanie poprzez odniesienie wyników pomiarów do obowiązujących wartości kryterialnych określonych *RMŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu*. Termin dokonania oceny to 30 kwietnia 2013 roku, a jej wyniki oraz klasyfikację stref Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przekaze do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Wyniki badań i rocznej oceny jakości powietrza za 2012 rok, będą wykorzystane przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego do opracowania programów ochrony powietrza w strefach wskazanych do ich wykonania oraz do monitorowania skuteczności opracowywanych programów. Wyniki oceny posłużą również GIOŚ do wykonania zbiorczej oceny jakości powietrza w Polsce za 2012 rok i będą stanowić podstawę do kształtowania polityki w zakresie ochrony powietrza w kraju.

2014-2015

W latach 2014-2015 ŚWIOŚ będzie kontynuował pomiary SO₂, NO₂, NO, NO_x, O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, C₆H₆, CO oraz Pb, As, Cd, Ni i BaP w pyłe PM₁₀, z uwzględnieniem w 2015 roku ewentualnych zmian w sieci monitoringu wynikających z oceny wstępnej obejmującej lata 2009-2013 i sporządzonej w 2014 roku.

Listę stanowisk działających w województwie świętokrzyskim w ramach systemu oceny jakości powietrza w latach 2014-2015 zestawiono w tabeli 4.1.1.

W 2014, a następnie w 2015 roku, zgodnie z art. 89 ustawy – Poś, ŚWIOŚ dokona rocznych ocen jakości powietrza odpowiednio za 2013 i 2014 rok pod kątem zanieczyszczenia powietrza SO₂, NO₂, NO_x, O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, C₆H₆ i CO oraz Pb, As, Cd, Ni i BaP w pyłe PM₁₀ wraz z klasyfikacją stref, w obowiązującym układzie stref.

Wyniki badań i rocznych ocen jakości powietrza będą wykorzystane przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego do opracowania programów ochrony powietrza w strefach wskazanych do ich wykonania oraz do monitorowania skuteczności opracowywanych programów. Wyniki ocen rocznych za 2013 i 2014 rok GIOŚ wykorzysta do wykonania zbiorczych ocen jakości powietrza w Polsce dla tych lat i będą stanowić podstawę do kształtowania polityki w zakresie ochrony powietrza w kraju.

Przekazywanie danych pomiarowych oraz wyników ocen rocznych uzyskanych w latach 2014-2015 będzie odbywało się na tych samych zasadach, co w roku 2013.

Raporty z ocen rocznych jakości powietrza oraz wyniki badań jakości powietrza posłużą także do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych wynikających z prawa wspólnotowego.

Zadanie: Wstępna ocena jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza

Obowiązek wykonywania weryfikacji systemu oceny jakości powietrza w strefach wynika z art. 88 ustawy - Poś transponującej do prawa polskiego wymagania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str.1) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 roku w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3).

Celem realizacji zadania jest ustalenie odpowiedniego sposobu prowadzenia pomiarów dla potrzeb dokonywania ocen jakości powietrza.

W 2014 roku ŚWIOŚ dokona oceny pięcioletniej za lata 2009-2013 dla: SO₂, NO₂, NO_x, O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, C₆H₆ i CO oraz Pb, As, Cd, Ni i BaP w pyłe PM₁₀ oraz odpowiednio, na podstawie wyników tej oceny, zmodyfikuje wojewódzki system pomiarów i ocen jakości powietrza.

Wyniki wstępnej oceny jakości powietrza w strefach Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prześle do GIOŚ. Posłużą one do wykonania zbiorczego raportu z oceny pięcioletniej i do planowania rozwoju systemów pomiarowych w kontekście zmieniających się wymagań międzynarodowych, rozwoju technik pomiarowych i analitycznych. Posłużą one również GIOŚ do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych wynikających z prawa wspólnotowego.

Zadanie: Opracowanie systemu wspomagania ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego

Celem zadania jest wzmocnienie systemu rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym zgodnie

z wymaganiami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1).

Od roku 2013 WIOŚ będzie brał udział w pracach GIOŚ nad stworzeniem systemu modelowania jakości powietrza dla potrzeb ocen rocznych, w oparciu o projekt wspomaganie systemu oceny jakości powietrza metodami analiz przestrzennych opracowany w 2012 roku.

Prace te będą prowadzone w ramach projektu „Wzmocnienie systemu oceny jakości powietrza w Polsce w oparciu o doświadczenia norweskie”, finansowanego ze środków MF EOG 2009-2014.

Zadanie: Monitoring tła miejskiego pod kątem WWA

Obowiązek pomiarów składu pyłu pod kątem zawartości WWA wynika z art. 4 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. WE L 23 z 26.01.2005, str. 3).

Celem zadania jest określenie udziału benzo(a)pirenu w WWA w pyłe PM₁₀, dla którego, jako wskaźnika WWA, został określony poziom docelowy do osiągnięcia do końca 2012 r.

W latach 2013-2015 WIOŚ będzie kontynuował na jednej stacji monitoringu tła miejskiego w województwie (w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej; kod stacji: SkKielJagielWios), obok pomiarów pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu w PM₁₀, pomiary innych WWA: benzo(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(j)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu i dibenzo(a,h)antracenu w pyłe PM₁₀. Szczegóły dotyczące stanowisk pomiarowych poszczególnych WWA na tej stacji zawarte są w tabeli 4.1.1 (pozycje 16-22).

Dane ze stacji będą gromadzone w wojewódzkiej i krajowej bazie danych monitoringu jakości powietrza (zgodnie z terminami wskazanymi w tabeli 4.1.3) lub w krajowej bazie danych monitoringu jakości powietrza, działającej w ramach SI EKOINFONET i będą zasilać system oceny jakości powietrza, ponadto zgodnie z wymogami dotyczącymi raportowania będą przekazywane do europejskiej bazy danych (AIRBASE) lub bezpośrednio udostępniane EAS/KE.

Zadanie: Pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia

Obowiązek prowadzenia pomiarów pyłu PM_{2,5} dla potrzeb wyznaczenia wskaźnika średniego narażenia¹ wynika z art. 15 ust. 3 oraz załącznika XIV sekcja A dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str.1), transponowanego do prawa polskiego ustawą z dnia 13 kwietnia 2012 roku o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 460).

Celem zadania jest monitorowanie narażenia ludzi na pył drobny poprzez monitorowanie procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia i pułapu stężenia ekspozycji² na pył PM_{2,5}.

¹ Wskaźnik Średniego Narażenia (AEI – Average Exposure Indicator) oznacza średni poziom substancji w powietrzu określony na podstawie pomiarów przeprowadzonych w obszarach tła miejskiego na całym terytorium państwa członkowskiego, odzwierciedlający narażenie ludności na działanie zanieczyszczeń.

² Pułap stężenia ekspozycji jest to poziom substancji w powietrzu wyznaczony na podstawie wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia w celu ograniczenia szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi, który ma być osiągnięty do 2015 roku; jest on standardem jakości powietrza.

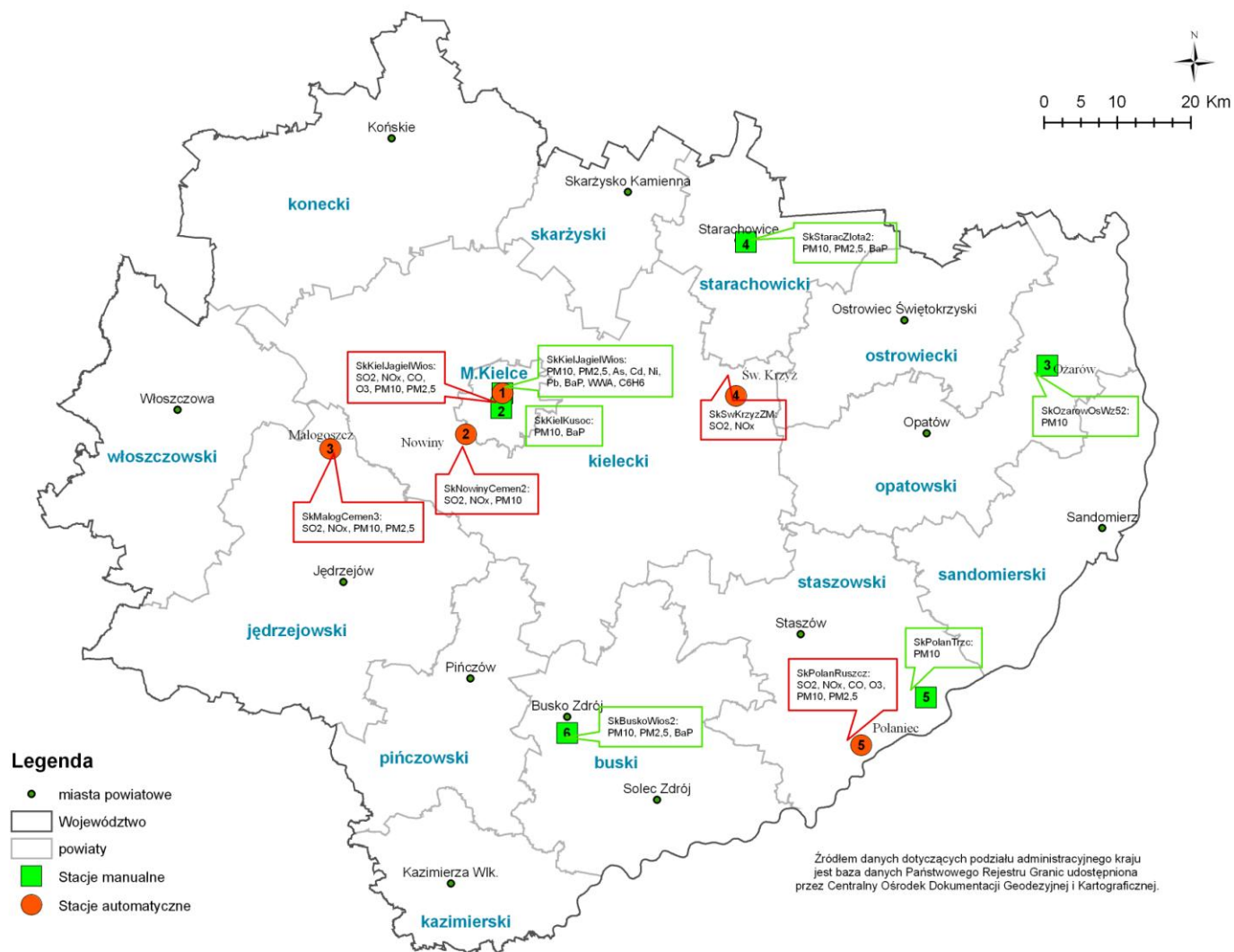
W latach 2013-2015 w województwie świętokrzyskim pomiary te będą prowadzone przez WIOŚ w Kielcach na stacji tła miejskiego przy ul. Jagiellońskiej (kod stacji: SkKielJagielWios). Szczegóły dotyczące stanowiska pomiarowego pyłu PM_{2,5} na tej stacji zawarte są w tabeli 4.1.1 (pozycja 11).

W oparciu o uzyskane wyniki pomiarów GIOŚ będzie obliczał i udostępniał na stronie internetowej wartości wskaźników średniego narażenia dla wszystkich aglomeracji i miast o liczbie mieszkańców większej niż 100tys. oraz wartości krajowego wskaźnika średniego narażenia na pył PM_{2,5}.

Dane ze stacji tła miejskiego będą gromadzone w wojewódzkiej i krajowej bazie danych (zgodnie z terminami wskazanymi w tabeli 4.1.3.) lub w krajowej bazie danych monitoringu jakości powietrza, działającej w ramach SI EKOINFONET i będą zasilać system oceny jakości powietrza, ponadto zgodnie z wymogami dotyczącymi raportowania będą przekazywane do europejskiej bazy danych (AIRBASE) lub bezpośrednio udostępniane EAS/KE.

Mapa 4.1.1 ilustruje lokalizację stacji monitoringu jakości powietrza działających w ramach PMŚ w woj. świętokrzyskim na potrzeby systemu ocen jakości powietrza w latach 2013-2015.

Mapa 4.1.1. Lokalizacja stacji monitoringu jakości powietrza działających w latach 2013-2015 w woj. świętokrzyskim w ramach WPPMŚ

Zadanie: **Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża**

Celem realizacji zadania jest dostarczenie danych o ładunkach substancji zakwaszających, biogenów oraz metali ciężkich deponowanych do podłoża wraz z opadem atmosferycznym. Dane te umożliwiają śledzenie trendów i tym samym ocenę skuteczności programów redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza; ponadto mogą być wykorzystywane do bilansowania związków eutrofizujących w ramach ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z rolnictwa.

Wyniki badań chemizmu opadów atmosferycznych będą mogły stanowić wkład do rewizji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/81/WE z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (Dz. Urz. WE L 309 z 27.11.2001, str. 22).

Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych w latach 2013-2015 stanowić będzie kontynuację programu pomiarowego w sieci krajowej, do której należy jeden punkt z terenu województwa świętokrzyskiego należący do stacji synoptycznej IMGW w Sandomierzu.

Opad atmosferyczny zbierany będzie przez IMGW w sposób ciągły. Równoległe z poborem próbek opadu prowadzone będą pomiary i obserwacje wysokości i rodzaju opadu, kierunku i prędkości wiatru oraz temperatury powietrza.

Próby opadu z punktu pomiarowo-kontrolnego w Sandomierzu dostarczane będą do Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, które wykona co miesiąc analizy chemiczne obejmujące stężenia anionów: SO_4^{2-} , NO_2^- , NO_3^- , Cl^- , kationów: NH_4^+ , Na^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , K^+ a także metali ciężkich (Zn, Cu, Pb, Ni, Cd, Cr), azotu ogólnego i fosforu ogólnego, odczynu pH oraz przewodności elektrolitycznej w opadach atmosferycznych. Wyniki comiesięcznych analiz przekazywane będą do Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddziału we Wrocławiu.

Wyniki analiz prób opadów WIOŚ w Kielcach w trybie miesięcznym przekazywać będzie do Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddziału we Wrocławiu.

Szacowanie miesięcznych i rocznych depozycji oraz ocenę w powiązaniu z wrażliwością receptorów (gleb, ekosystemów glebowo-leśnych, wód powierzchniowych) będzie wykonywał wrocławski oddział IMGW, sprawujący merytoryczny nadzór nad realizacją programu.

Zestawienia wyników pomiarów stężeń oraz wyników obliczeń depozycji w formie tabel i map, w tym prezentację wyników badań w systemie GIS dla województwa świętokrzyskiego przygotowuje IMGW O/Wrocław.

WIOŚ będzie wykorzystywał te informacje do sporządzania raportów o stanie środowiska oraz będzie udostępniał je zainteresowanym na podstawie *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227);

Udostępnianie i upowszechnianie informacji o jakości powietrza atmosferycznego:

Udostępnianie i upowszechnianie wyników badań i ocen jakości powietrza następować będzie poprzez ich prezentację za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz poprzez dostępność do opracowań tekstowych i baz danych WIOŚ.

Obowiązującą formą udostępniania informacji wynikowej jest strona internetowa WIOŚ oraz strona podmiotowa WIOŚ w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), a także komunikaty okresowe i raport o stanie środowiska w województwie.

Zakres udostępnianych informacji, w szczególności poprzez zamieszczanie w elektronicznych bazach danych dostępnych za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych, określają następujące przepisy:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. z 2010r., Nr 227, poz. 1485).

Minimalny zakres udostępnianych informacji dotyczących jakości powietrza reguluje cytowane wyżej *RMŚ w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku*, które stanowi, że udostępnianie za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych obejmuje:

- 1) wykaz stref sporządzony w maksymalnie pięcioletnich odstępach czasu, uzyskany w wyniku odrębnie dla każdej substancji przeprowadzonej klasyfikacji (dot. wykazów sporządzanych na podstawie art. 88 ustawy Poś.);
- 2) wykaz stref sporządzany w jednorocznych odstępach czasu, uzyskany w wyniku klasyfikacji prowadzonej odrębnie dla każdej substancji (dot. wykazów sporządzanych na podstawie art. 89 ustawy Poś.);
- 3) wyniki pomiarów poziomu substancji w powietrzu: w aglomeracjach powyżej 250 tys. mieszkańców (nie dotyczy woj. świętokrzyskiego), w strefach w których poziom substancji w powietrzu jest wyższy od górnego progu oszacowania, a nie przekracza poziomu dopuszczalnego oraz w strefach, w których poziom substancji przekracza poziom dopuszczalny.

Wstępna ocena jakości powietrza dokonana w 2014 roku pod kątem substancji: SO₂, NO₂, NO_x, O₃, PM10, PM2,5, C₆H₆ i CO oraz Pb, As, Cd, Ni i BaP w pyle PM10 podlegać będzie udostępnieniu za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych w terminie jednego miesiąca od jej opracowania (aktualizacja raz w miesiącu zgodnie z §5 ust. 1 *RMŚ w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku*).

Oceny roczne sporządzone w latach 2013-2015, podlegać będą udostępnieniu za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych w terminie jednego miesiąca od ich opracowania (aktualizacja raz w miesiącu zgodnie z §5 ust. 1 *RMŚ w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku*).

Częstotliwość aktualizacji udostępniania wyników pomiarów dokonywanych w latach 2013-2015 na stanowiskach działających w ramach wojewódzkiego systemu, udostępniane będą w bazie danych zgodnie z terminami określonymi w załączniku nr 2 do *RMŚ w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku* (terminy dotyczą: doby, godziny, miesiąca oraz 31 marca kolejnego roku w zależności od substancji i czasu uśredniania wyników).

Informacje zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie podmiotowej WIOŚ wynikają z ustawy o dostępie do informacji publicznej z dnia 6 września 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. Nr 10, poz. 68).

Inną formą upowszechniania informacji będą komunikaty WIOŚ, zamieszczane w Internecie (na stronie www.kielce.pios.gov.pl) i przekazywane społeczeństwu poprzez środki masowego przekazu, informujące o jakości powietrza, wydawane okresowo, w sytuacjach uzasadnionych występowaniem ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń powietrza na danym obszarze.

4.2. Podsystem monitoringu jakości wód

Celem funkcjonowania podsystemu monitoringu jakości wód, zgodnie art. 26 ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), jest uzyskiwanie informacji i danych dotyczących jakości wód śródlądowych powierzchniowych i podziemnych oraz wód morskich.

4.2.1. Monitoring wód powierzchniowych – wody śródlądowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMS wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145) zwanej dalej ustawą – Prawo wodne, przy czym zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Oceny stanu wód powierzchniowych są wykorzystywane do zintegrowanego zarządzania wodami w układzie dorzeczy; stąd konieczne jest zapewnienie spójności badań i ocen realizowanych w ramach monitoringu wód.

Zakres i sposób badań oraz kryteria oceny stanu wód określają rozporządzenia do ustawy – Prawo wodne:

- rozporządzenie MŚ z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1550);
- rozporządzenie MŚ z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 257, poz. 1545);
- rozporządzenie MŚ z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1549);
- rozporządzenie MŚ z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. z 2002 r. Nr 204, poz. 1728);
- rozporządzenie MŚ z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2093).

W ramach podsystemu monitoringu jakości wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w latach 2013-2015 będą realizowane następujące zadania:

- badania i ocena stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych,
- badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach,
- badania elementów hydromorfologicznych dla potrzeb oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych.

Program monitoringu realizowany będzie łącznie w 55 jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP), w tym w 53 - rzecznych i w 2 - na zbiornikach zaporowych, w ramach: monitoringu operacyjnego, monitoringu obszarów chronionych oraz monitoringu badawczego.

Zmiany programu monitoringu w zakresie monitoringu badawczego nie będą wymagały aneksowania wojewódzkiego programu monitoringu środowiska, natomiast informacje o tych zmianach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach będzie przekazywał do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Na terenie województwa świętokrzyskiego, w latach 2013-2015 monitoringiem obszarów chronionych objęte zostaną jednolite części wód powierzchniowych:

- zagrożone eutrofizacją ze źródeł komunalnych,
- przeznaczone do wykorzystania rekreacyjnego, w tym kąpieliskowego,
- wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia,
- położone na obszarach sieci Natura 2000 i innych obszarach chronionych, których stan jest zależny od jakości wód powierzchniowych.

W ramach poszczególnych rodzajów monitoringu w województwie świętokrzyskim prowadzone będą badania wskaźników biologicznych, fizykochemicznych i chemicznych wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach. W przypadku rzek, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska będzie prowadził dodatkowo podczas poboru prób biologicznych obserwacje elementów hydrologicznych i morfologicznych. Wyniki tych obserwacji będą zapisywane w protokołach terenowych.

Zadanie: Badania i ocena stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych

Lata 2013-2015 w zakresie badań i oceny stanu jednolitych części wód rzecznych (w tym zbiorników zaporowych) będą drugą i końcową częścią sześcioletniego cyklu gospodarowania wodami (2010-2015). Głównym celem zadania jest dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjale ekologicznym) i stanie chemicznym rzek na terenie województwa świętokrzyskiego, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi.

Program monitoringu rzek, w tym zbiorników zaporowych województwa świętokrzyskiego określający prowadzenie badań, lokalizację punktów pomiarowych i realizowany zakres analiz ustalony został zgodnie z założeniami „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015” oraz z obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem wykazów JCWP oraz obszarów chronionych sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, a także wytycznych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

W województwie świętokrzyskim w latach 2013-2015 prowadzone będą badania jakości wód w rzekach i zbiornikach zaporowych wg programu obejmującego: monitoring operacyjny, monitoring obszarów chronionych (w tym w zakresie monitoringu diagnostycznego i/lub operacyjnego w jednolitych częściach wód na obszarach ochrony siedlisk i gatunków) oraz monitoring badawczy.

W okresie objętym niniejszym Programem przebadane zostaną, w ramach przynajmniej jednego cyklu rocznego, wszystkie reprezentatywne punkty monitorowania stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych

objęte monitoringiem operacyjnym (zlokalizowane w JCWP zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych) oraz wszystkie punkty monitorowania obszarów chronionych (w tym punkty zlokalizowane na jednolitych częściach wód na obszarach ochrony siedlisk i gatunków objęte programem monitoringu diagnostycznego lub operacyjnego).

Punkty pomiarowo-kontrolne objęte monitoringiem operacyjnym (reprezentatywne oraz monitoringu obszarów chronionych), zlokalizowane w jednolitych częściach wód powierzchniowych, w których jest lub było zlokalizowane źródło zanieczyszczeń o potencjalnej możliwości zrzutu substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w szczególności substancji priorytetowych, lub dla których wyniki zrealizowanego w latach 2010-2012 monitoringu diagnostycznego wskazały, że jedna z tych substancji występuje w ilości przekraczającej dopuszczalne stężenia, objęte będą badaniami w zakresie tych substancji corocznie.

Programem monitoringu badawczego zostały objęte punkty pomiarowo-kontrolne, zlokalizowane w JCWP pod kątem weryfikacji rzeczywistego zagrożenia związkami azotu pochodzenia rolniczego, substancjami z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz pod kątem zebrania informacji o jakości wód w zbiorniku zaporowym, niebędącym oddzielną jednolitą częścią wód powierzchniowych.

Zakres i częstotliwość badań będą zgodne z zapisami rozporządzenia MŚ z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1550) i będą zależały od rodzaju programu monitoringu przypisanego do danego punktu pomiarowo-kontrolnego oraz od kategorii wód. Przy projektowaniu sieci ppk i określaniu zakresu pomiarowego w poszczególnych programach monitoringu uwzględniono również zapisy projektu nowelizacji rozporządzenia w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, które wejdzie w życie w 2013 roku.

W ramach programu monitoringu operacyjnego, zakres pomiarowy będzie obejmował jeden wybrany element biologiczny (fitobentos) - dla punktów pomiarowo-kontrolnych, monitorujących jednolite części wód rzeczne oraz dwa wybrane elementy biologiczne (fitoplankton i fitobentos) - dla punktów pomiarowo-kontrolnych, monitorujących silnie zmienione jednolite części wód będące zbiornikami zaporowymi oraz, niezależnie od kategorii wód, wskaźniki fizykochemiczne (wskaźniki charakteryzujące stan fizyczny, w tym warunki termiczne, wskaźniki charakteryzujące warunki tlenowe, zanieczyszczenia organiczne, zasolenie, odczyn pH, substancje biogenne).

Częstotliwość pomiarów elementów biologicznych będzie wynosić od 1 do 6 razy w roku (w zależności od wskaźnika i typu rzeki), a fizykochemicznych - od 6 do 12 razy w roku. Częstotliwość pomiarów substancji priorytetowych będzie wynosić 12 razy w roku, niezależnie od kategorii wód.

W ramach monitoringu obszarów chronionych, w latach 2013-2015 realizowany będzie zakres monitoringu diagnostycznego (w jednolitych częściach wód rzecznych na obszarach ochrony siedlisk i gatunków, w których w latach 2010-2012 nie zrealizowano zakresu badań monitoringu diagnostycznego). Zakres pomiarów będzie obejmował badania elementów biologicznych, fizykochemicznych a także substancji chemicznych. Częstotliwość wykonywanych badań elementów biologicznych (fitobentos, makrobezkręgowce bentosowe, makrofity), będzie wynosić 1 raz w roku, elementów fizykochemicznych - od 6 do 12 razy w roku, a substancji priorytetowych - 12 razy w roku. W tych JCWP znajdujących się na obszarach ochrony siedlisk i gatunków, które uznane zostały za zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych realizowany będzie program monitoringu operacyjnego.

W pozostałych JCWP na obszarach chronionych realizowany będzie monitoring obszarów chronionych w zakresie specyficznym dla danego obszaru, w tym monitoring pod kątem zagrożenia eutrofizacją ze źródeł komunalnych, przeznaczenia wód do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych a także pod kątem wykorzystywania do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

W ramach programu monitoringu badawczego w punktach pomiarowo-kontrolnych, badanych pod kątem weryfikacji rzeczywistego zagrożenia związkami azotu pochodzenia rolniczego oraz w celu zebrania informacji o jakości wód w zbiorniku zaporowym, niebędącym oddzielną JCWP będzie realizowany zakres pomiarowy, ustalony na podstawie odpowiednich tabel w załączniku nr 3 do rozporządzenia MŚ w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, natomiast w punktach pomiarowo-kontrolnych, badanych pod kątem weryfikacji rzeczywistego zagrożenia substancjami z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), zakres pomiarowy został ustalony pod kątem przyczyny, dla której program monitoringu badawczego został wdrożony.

Zestawienie programów monitoringu zaplanowanych do realizacji w okresie 2013-2015 w jednolitych częściach wód rzecznych zamieszczono w tabeli: 4.2.1.1, a w zbiornikach zaporowych w tabeli 4.2.1.1z, natomiast w tabelach 4.2.1.2 oraz 4.2.1.2z zestawiono punkty pomiarowo-kontrolne odpowiednio monitoringu rzek i zbiorników zaporowych.

Szczegółowy zakres badań rzek z podziałem na poszczególne lata: 2013, 2014 i 2015 zawierają tabele nr: 4.2.1.3, 4.2.1.4, 4.2.1.5, a szczegółowy zakres badań zbiorników zaporowych –tabele nr: 4.2.1.3z, 4.2.1.4z, 4.2.1.5z. Szczegółowe programy badawcze zostały zapisane na płycie CD, dołączonej do niniejszego programu.

Ocena stanu jednolitych części wód wykonywana będzie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach corocznie, w układzie zlewniowym, na podstawie wyników badań monitoringu prowadzonego w roku poprzednim, w zakresie wynikającym ze zrealizowanego w danym roku programu badawczego (ocena stanu ekologicznego, względnie, w przypadku sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód, potencjału ekologicznego i/lub ocena stanu chemicznego), z uwzględnieniem zasady dziedziczenia oceny, w oparciu o standardy zapisane w rozporządzeniach MŚ do ustawy Prawo wodne, w szczególności w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych i opracowane przez GIOŚ metodyki. Główny Inspektor Ochrony Środowiska będzie dokonywał weryfikacji i scalenia wyników oceny dla obszarów dorzeczy.

Dodatkowo, zgodnie z kalendarzem wynikającym z odpowiednich przepisów i dyrektyw, wykonywane będą oceny jednolitych części wód, w których zlokalizowane zostały punkty pomiarowo-kontrolne monitoringu obszarów chronionych.

Na potrzeby regionu, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska będą prezentowali wyniki ww. ocen zestawione również w układzie granic administracyjnych województw (w JCWP i w punktach pomiarowo-kontrolnych).

W roku 2013 sporządzone zostanie zbiorcze zestawienie oceny stanu ekologicznego (lub potencjału ekologicznego) oraz stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych objętych monitoringiem w latach 2010-2012. Dane z monitoringu w latach 2013-2015 posłużą do planowanej na rok 2016 aktualizacji zestawienia zbiorczego.

W celu wzmocnienia jakości wyników i pewności ocen określone zostaną warunki brzegowe dotyczące serii danych niezbędnych do wykonania oceny dla poszczególnych wskaźników chemicznych i fizykochemicznych. Opracowane zostaną przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska szczegółowe wytyczne dotyczące zasad weryfikacji wyników badań.

W latach 2013 -2015 program monitoringu wód zostanie uzupełniony o badania i oceny ichtiofauny i makrobezkręgowców bentosowych.

Dane z monitoringu realizowanego w latach 2013-2015 posłużą do opracowania oceny stopnia eutrofizacji śródlądowych wód powierzchniowych, którą wojewódzki inspektor ochrony środowiska zobowiązany jest wykonywać co 4 lata. W 2016 roku opracowana zostanie kolejna taka ocena, która będzie obejmowała lata 2012-2015 i wykonana zostanie wg zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, metodyki opracowanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz wytycznych Komisji Europejskiej.

Wyniki prowadzonych badań monitoringowych wód powierzchniowych gromadzone będą w wojewódzkiej bazie danych WIOŚ w formacie arkuszy Excel i przekazywane co pół roku do GIOŚ, natomiast po wdrożeniu systemu informatycznego – co kwartał.

Rok 2013

W roku 2013 badania jakości wód powierzchniowych województwa świętokrzyskiego prowadzone będą w 28 punktach pomiarowo – kontrolnych zlokalizowanych w 26 jednolitych częściach rzecznych. Pod kątem oceny stanu/potencjału ekologicznego i/lub stanu chemicznego przebadanych zostanie 25 jednolitych części wód. Dodatkowo JCWP *Przepaść* zostanie przebadana w ramach monitoringu badawczego pod kątem weryfikacji rzeczywistego zagrożenia związkami azotu pochodzenia rolniczego (wskazanie RZGW w Warszawie).

Monitoring operacyjny realizowany będzie w punktach kontrolnych na rzekach w zakresie elementów biologicznych i fizykochemicznych oraz w zakresie elementów chemicznych w tych JCWP, w których zlokalizowano źródło zanieczyszczeń o potencjalnej możliwości zrzutu substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (substancje priorytetowe) i stwierdzono występowanie tych substancji w ilości przekraczającej dopuszczalne stężenia.

Monitoring obszarów chronionych realizowany będzie w JCWP znajdujących się na obszarach sieci Natura 2000 (w zakresie monitoringu diagnostycznego), oraz w JCWP zagrożonych eutrofizacją ze źródeł komunalnych i wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (w zakresie monitoringu operacyjnego).

W roku 2013 wykonana zostanie ocena stanu jednolitych części wód rzecznych (w tym zbiorników zaporowych) objętych monitoringiem w roku 2012. Ponadto sporządzone zostanie zbiorcze zestawienie oceny stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego JCWP badanych w latach 2010-2012. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, wykona oceny w układzie zlewniowym w oparciu o standardy zapisane w rozporządzeniach MŚ do ustawy Prawo wodne i metodyki opracowane przez GIOŚ.

Rok 2014

W roku 2014 zaplanowano badania jakości rzek w 32 punktach pomiarowo – kontrolnych zlokalizowanych w 31 JCWP. Badania w ramach monitoringu badawczego prowadzone będą w 7 JCWP, w celu weryfikacji rzeczywistego zagrożenia substancjami z grupy WWA.

W ramach monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych w roku 2014 prowadzone będą badania wskaźników biologicznych, fizykochemicznych i chemicznych w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami prawa.

Zakres monitoringu diagnostycznego realizowany będzie w punktach zlokalizowanych na obszarach chronionych siedlisk i gatunków Natura 2000, które nie były objęte zakresem tego monitoringu w latach 2011-2012. Ponadto w punktach na obszarach chronionych, w których zrealizowano w pierwszej części sześcioletniego cyklu gospodarowania wodami 2010-2015 monitoring diagnostyczny, zaplanowano monitoring operacyjny z uwzględnieniem obszarów chronionych zagrożonych eutrofizacją komunalną.

W roku 2014 wykonana zostanie ocena stanu/potencjału ekologicznego i/lub stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych objętych monitoringiem w roku 2013.

Wykonane również zostaną oceny JCWP, w których zlokalizowane są punkty pomiarowo – kontrolne monitoringu obszarów chronionych zagrożonych eutrofizacją ze źródeł komunalnych oraz wód wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Rok 2015

Rok 2015 będzie ostatnim rokiem sześcioletniego cyklu gospodarowania wodami 2010-2015. W ramach monitoringu badaniami zostanie objętych 30 punktów pomiarowo kontrolnych zlokalizowanych na rzekach i 3 - na zbiornikach zaporowych. Łącznie przebadanych zostanie 29 JCWP rzecznych i 2 - zbiorników zaporowych.

Badania jakości rzek prowadzone będą w roku 2015 zgodnie z programem obejmującym monitoring operacyjny i monitoring obszarów chronionych. Dodatkowo prowadzony będzie monitoring badawczy w celu weryfikacji rzeczywistego zagrożenia substancjami z grupy WWA (w 5 JCWP) oraz w celu uzyskania informacji o jakości wód w zbiorniku zaporowym Wióry, który nie został wyznaczony jako oddzielna JCWP.

W roku 2015 wykonana zostanie ocena stanu lub potencjału ekologicznego i/lub stanu chemicznego jednolitych części wód rzecznych objętych monitoringiem w roku 2014. Dokonana zostanie również ocena jednolitych części wód powiązanych z obszarami chronionymi, w tym z obszarami Natura 2000.

Zadanie: Badania elementów hydromorfologicznych dla potrzeb oceny stanu ekologicznego wód powierzchniowych

Monitoring elementów hydromorfologicznych jest jednym z elementów oceny stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego wód powierzchniowych. W celu zdobycia informacji dot. warunków hydrologicznych i morfologicznych wspierających ocenę stanu jednolitych części wód, wojewódzki inspektorat ochrony środowiska będzie prowadził podczas poboru prób biologicznych obserwacje elementów hydrologicznych i morfologicznych. Wyniki tych obserwacji będą zapisywane w protokołach terenowych.

Zadanie: **Badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach**

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach nie będzie prowadził badań związanych z realizacją tego zadania, będzie jednakże wykorzystywał wyniki prac realizowanych w jego ramach przez GIOŚ.

Udostępnianie i upowszechnianie informacji o jakości wód powierzchniowych

Udostępnianie i upowszechnianie wyników badań i ocen jakości wód następować będzie poprzez ich prezentację za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz poprzez dostępność do opracowań tekstowych i baz danych WIOŚ.

Zakres i sposób udostępniania informacji określają następujące przepisy:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (Dz. U. Nr 215, poz. 1415),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. Nr 227, poz. 1485).

Wyniki rocznych ocen stanu jednolitych części wód powierzchniowych wraz z klasyfikacją za rok poprzedni zostaną udostępnione na stronie internetowej WIOŚ w zakresie obejmującym wyniki pomiarów wskaźników i substancji, które zdecydowały o stanie jednolitych części wód powierzchniowych.

Oceny będą również zamieszczone w publikowanych w ramach serii wydawniczej *Biblioteka Monitoringu Środowiska*, kompleksowych raportach o stanie środowiska województwa świętokrzyskiego oraz w opracowaniach, komunikatach.

Oprócz informacji i opracowań publikowanych oraz udostępnianych za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych, WIOŚ udostępnia również wyniki badań monitoringowych wód powierzchniowych wszystkim zainteresowanym na zasadach określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach.

Tabela 4.2.1.1 Zestawienie programów monitoringu realizowanych w okresie 2013-2015 w jednolitych częściach wód rzecznych

Rok	Całkowita liczba ppk lub jcw ¹⁾	Kod realizowanego programu											
		Punkty reprezentatywne ²⁾		Punkty monitorowania obszarów chronionych								Punkty monit. badawczego	
		MD	MO	MOPI	MORE	MORY	MORO	MOEU	MDNA	MONA	MB	MBIN	
2013	Liczba ppk objętych monitoringiem (jednolite części wód naturalne)	13	1	10	-	-	-	-	8	1	1	2	-
	Liczba ppk objętych monitoringiem (jednolite części wód sztuczne i silnie zmienione)	15	2	13	1	-	-	-	10	2	4	-	-
	Liczba monitorowanych jcw	26	3	23	1	-	-	-	18	3	5	1	-
	Liczba jcw ocenianych ³⁾	25	25		1	-	-	-	18	3	5	-	
2014	Liczba ppk objętych monitoringiem (jednolite części wód naturalne)	18	2	16	-	1	-	-	8	2	6	2	-
	Liczba ppk objętych monitoringiem (jednolite części wód sztuczne i silnie zmienione)	14	-	8	1	-	-	-	5	-	1	5	-
	Liczba monitorowanych jcw	31	2	24	1	1	-	-	13	2	7	7	-
	Liczba jcw ocenianych ³⁾	25	24		1	1	-	-	13	2	7	-	
2015	Liczba ppk objętych monitoringiem (jednolite części wód naturalne)	17	1	12	-	-	-	-	12	1	3	4	-
	Liczba ppk objętych monitoringiem (jednolite części wód sztuczne i silnie zmienione)	13	-	11	1	-	-	-	5	-	2	1	-
	Liczba monitorowanych jcw	29	1	23	1	-	-	-	16	1	5	5	-
	Liczba jcw ocenianych ³⁾	24	23		1	-	-	-	16	1	5	-	
Całkowita liczba ppk objętych danym programem monitoringu⁴⁾			6	50	1	1	-	-	48	6	17	14	-
Całkowita liczba monitorowanych jcw⁵⁾			6	50	1	1	-	-	47	6	17	13	-
Całkowita liczba ocenianych jcw⁵⁾			52		1	1	-	-	47	6	17	-	

¹⁾ Całkowita liczba ppk lub jcw jest liczbą lokalizacji ppk monitoringu lub monitorowanych jcw w danym roku i może się różnić od sumy punktów / jcw objętych poszczególnymi programami monitoringu.

²⁾ W tym punkty wymiany informacji pomiędzy PC UE

³⁾ Liczba jcw ocenianych na podstawie MD, MO oraz MB i/lub dla których oceniane jest spełnianie wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych..

⁴⁾ Całkowita liczba ppk jest liczbą ppk objętych w latach 2013-2015 danym programem monitoringu i może się różnić od liczby ppk objętych tym programem w poszczególnych latach.

⁵⁾ Całkowita liczba jcw jest odpowiednio liczbą jcw monitorowanych i ocenianych w latach 2013-2015 i może się różnić od sumy jcw monitorowanych i ocenianych w poszczególnych latach.

Tabela 4.2.1.2. Punkty pomiarowo-kontrolne monitoringu rzek

I.p.	Nazwa Punktu	Kod Punktu	Kilometr rzeki od ujścia do ppk	Odległość od źródła do ppk [km]	Nazwa rzeki (MPHP)	Kod ID_HYD (MPHP)	Nazwa JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod ocenianej JCW	Typ abiotyczny ocenianej JCW	Oceniana JCW naturalna (TAK / NIE)	Dł. geogr. ²⁾	Szer. geogr. ²⁾	Kod obszaru dorzecza (PGW)	RZGW (PGW)	Województwo	Powiat	Gmina
1	Bobrza - Radkowice	PL01S1001_1468	4,5	46,26	Bobrza	21648	Bobrza od Ciemnicy do ujścia	PLRW200082164899	PLRW200082164899	8	NIE	20,52217	50,78042	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Chęciny
2	Brzeźnica - Borszowice	PL01S1001_1469	0,5	16,02	Brzeźnica	21652	Brzeźnica	PLRW20007216529	PLRW20007216529	7	TAK	20,48408	50,64017	2000	KR	świętokrzyskie	jędrzejowski	Imielno
3	Chodcza - Zastawie	PL01S1001_1470	2	9,47	Chodcza	216452	Chodcza	PLRW20006216452	PLRW20006216452	6	TAK	20,65047	50,77239	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Morawica
4	Czarna Nida - Kaczyn	PL01S1001_3376	35,4	33,3	Czarna Nida	2164	Czarna Nida od Stokowej do Pierzchnianki	PLRW20008216437	PLRW20008216437	8	NIE	20,725114	50,773444	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Daleszyce
5	Czarna Nida - Bieleckie Młyny	PL01S1001_1472	24,3	44,4	Czarna Nida	2164	Czarna Nida od Pierzchnianki do Morawki z Lubrzanką (od Zalewu Cedzyna do ujścia)	PLRW20008216459	PLRW20008216459	8	NIE	20,63333	50,75392	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Morawica
6	Czarna Nida - Tokarnia	PL01S1001_1473	5,8	62,9	Czarna Nida	2164	Czarna Nida od Morawki do ujścia	PLRW2000921649	PLRW2000921649	9	NIE	20,4526	50,77427	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Chęciny
7	Grabówka - ujście do Nidy	PL01S1001_1474	0,3	10,8	Grabówka	21616	Grabówka	PLRW2000621616	PLRW2000621616	6	TAK	20,29158	50,72907	2000	KR	świętokrzyskie	jędrzejowski	Małogoszcz
8	Rudka - ujście do Nidy	PL01S1001_1481	1,3	9,75	Rudka	216192	Rudka	PLRW20006216192	PLRW20006216192	6	TAK	20,31127	50,72948	2000	KR	świętokrzyskie	jędrzejowski	Sobków
9	Wierna Rzeka - Fanisławiczki	PL01S1001_1475	16	23,54	Wierna Rzeka	2162	Wierna Rzeka od źródeł do Kalisza	PLRW20005216292	PLRW20005216292	5	NIE	20,32854	50,88177	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Łopuszno
10	Maskalis - Chotel Czerwony	PL01S1001_1476	10,1	14,29	Maskalis	2168	Maskalis do Dopływu z Olganowa (bez Cieku od Broniny)	PLRW2000721685	PLRW2000721685	7	TAK	20,70218	50,37794	2000	KR	świętokrzyskie	buski	Wiślica
11	Mierzawa - Pawłowice	PL01S1001_1477	2	62,2	Mierzawa	2166	Mierzawa od Cieku od Gniewięcina do ujścia	PLRW2000921669	PLRW2000921669	9	NIE	20,46214	50,50478	2000	KR	świętokrzyskie	pińczowski	Michałów
12	Nida - Mniszek	PL01S1001_3371	116,2	38,17	Nida	216	Nida od Strugi Dąbie do Hutki	PLRW2000921631	PLRW2000921631	9	NIE	20,283593	50,727036	2000	KR	świętokrzyskie	jędrzejowski	Małogoszcz
13	Nida - Żerniki	PL01S1001_1478	99	55,3	Nida	216	Nida od Hutki do Czarnej Nidy	PLRW2000921639	PLRW2000921639	9	TAK	20,40601	50,75553	2000	KR	świętokrzyskie	jędrzejowski	Sobków
14	Nida - Mokrsko	PL01S1001_3372	90	64,37	Nida	216	Nida od Czarnej Nidy do Cieku od Korytnicy	PLRW200010216531	PLRW200010216531	10	NIE	20,442096	50,684346	2000	KR	świętokrzyskie	jędrzejowski	Sobków
15	Nida - Wiślica	PL01S1001_1479	23,2	131,17	Nida	216	Nida od Cieku od Korytnicy do ujścia	PLRW20001021699	PLRW20001021699	10	NIE	20,66539	50,34289	2000	KR	świętokrzyskie	buski	Wiślica
16	Nida - Nowy Korczyn	PL01S1001_1480	6,1	148,27	Nida	216	Nida od Cieku od Korytnicy do ujścia	PLRW20001021699	PLRW20001021699	10	NIE	20,80406	50,29644	2000	KR	świętokrzyskie	buski	Nowy Korczyn
17	Silnica - Białogon	PL01S1001_1482	0,9	16,52	Silnica	216488	Silnica	PLRW20006216488	PLRW20006216488	6	NIE	20,561	50,85767	2000	KR	świętokrzyskie	miasto Kielce	Kielce

I.p.	Nazwa Punktu	Kod Punktu	Kilometr rzeki od ujścia do ppk	Odległość od źródła do ppk [km]	Nazwa rzeki (MPHP)	Kod ID_HYD (MPHP)	Nazwa JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod ocenianej JCW	Typ abiotyczny ocenianej JCW	Oceniana JCW naturalna (TAK / NIE)	Dł. geogr. ²⁾	Szer. geogr. ²⁾	Kod obszaru dorzecza (PGW)	RZGW (PGW)	Województwo	Powiat	Gmina
18	Sufraganiec – Podgórze	PL01S1001_1483	0,2	15,25	Sufraganiec	216486	Sufraganiec	PLRW200062164869	PLRW200062164869	6	NIE	20,54592	50,86675	2000	KR	Świętokrzyskie	Miasto Kielce	Kielce
19	Lubrzanka - Ameliówka	PL01S1001_3373	21,5	14,27	Lubrzanka	21644	Lubrzanka do Zalewu Cedzyna	PLRW200062164431	PLRW200062164431	6	TAK	20,787253	50,897089	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Maslów
20	Warkocz - Suków-Daleszyce (droga)	PL01S1001_1484	1,7	15,81	Warkocz	216446	Warkocz	PLRW200062164469	PLRW200062164469	6	TAK	20,72569	50,81303	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Daleszyce
21	Nidzica - Piotrowice	PL01S1001_1486	3,6	59,2	Nidzica	21398	Nidzica od Nidki do ujścia	PLRW20009213989	PLRW20009213989	9	NIE	20,6506	50,20524	2000	KR	świętokrzyskie	kazimierski	Opatowiec
22	Małoszówka - Kazimierza Wielka	PL01S1001_1485	0,1	20,88	Małoszówka	213986	Małoszówka z dopływami	PLRW200062139869	PLRW200062139869	6	TAK	20,50178	50,26786	2000	KR	świętokrzyskie	kazimierski	Kazimierza Wielka
23	Szarbiówka - Skalbmierz	PL01S1001_1487	1,5	14,38	Szarbiówka	213984	Szarbiówka	PLRW200062139849	PLRW200062139849	6	TAK	20,42072	50,32406	2000	KR	świętokrzyskie	kazimierski	Skalbmierz
24	Wisła - Opatowiec	PL01S1001_1492	861	160	Wisła	2	Wisła od Raby do Dunajca	PLRW200021213999	PLRW200021213999	21	NIE	20,72722	50,24203	2000	KR	świętokrzyskie	kazimierski	Opatowiec
25	Wisła - Sandomierz	PL01S1001_1493	752,6	268,4	Wisła	2	Wisła od Wisłoki do Sanu	PLRW20002121999	PLRW20002121999	21	NIE	21,75986	50,67544	2000	KR	świętokrzyskie	sandomierski	Sandomierz
26	Czarna - Połaniec	PL01S1001_1496	4,8	61,13	Czarna	2178	Czarna od zbiornika Chańcza do ujścia	PLRW2000921789	PLRW2000921789	9	NIE	21,28347	50,43453	2000	KR	świętokrzyskie	staszowski	Połaniec
27	Czarna - Raków	PL01S1001_3298	43,7	22,23	Czarna	2178	Czarna od Łukawki do Dopływu z Rembowa	PLRW20009217817	PLRW20009217817	9	TAK	21,02664	50,677709	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Raków
28	Łagowica - Mocha	PL01S1001_3375	3,7	26,3	Łagowica	21782	Czarna od Dopływu z Rembowa do Zbiornika Chańcza (z Łagowianką od Dopływu z Woli Jastrzębskiej)	PLRW2000921783	PLRW2000921783	9	TAK	21,082972	50,670738	2000	KR	świętokrzyskie	kielecki	Raków
29	Wschodnia - Zrębin	PL01S1001_1497	1	47	Wschodnia	21788	Wschodnia od Sanicy do ujścia	PLRW20009217889	PLRW20009217889	9	NIE	21,26247	50,4405	2000	KR	świętokrzyskie	staszowski	Połaniec
30	Koprzywianka - Andruszkowice	PL01S1001_1488	2,1	69,8	Koprzywianka	2194	Koprzywianka od Modlibórki do ujścia	PLRW200019219499	PLRW200019219499	19	NIE	21,7035	50,662	2000	KR	świętokrzyskie	sandomierski	Samborzec
31	Opatówka - Stupcza	PL01S1001_1489	2,5	53,5	Opatówka	2314	Opatówka od Żychawy do ujścia	PLRW20009231499	PLRW20009231499	9	NIE	21,81631	50,74406	2000	KR	świętokrzyskie	sandomierski	Dwikozy
32	Strumień - Ruszcza	PL01S1001_2090	4,5	40,7	Strumień	2176	Strumień (Kanał Strumień) od Rząski do ujścia	PLRW200019217699	PLRW200019217699	19	TAK	21,22596	50,395645	2000	KR	świętokrzyskie	staszowski	Połaniec
33	Strzegomka - Połaniec-Osiek (droga)	PL01S1001_1491	3,8	12,5	Strzegomka	21912	Strzegomka	PLRW2000621912	PLRW2000621912	6	TAK	21,4001	50,48962	2000	KR	świętokrzyskie	staszowski	Osiek

I.p.	Nazwa Punktu	Kod Punktu	Kilometr rzeki od ujścia do ppk	Odległość od źródła do ppk [km]	Nazwa rzeki (MPHP)	Kod ID_HYD (MPHP)	Nazwa JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod ocenianej JCW	Typ abiotyczny ocenianej JCW	Oceniana JCW naturalna (TAK / NIE)	Dł. geogr. ²⁾	Szer. geogr. ²⁾	Kod obszaru dorzecza (PGW)	RZGW (PGW)	Województwo	Powiat	Gmina
34	Barbarka - Skórnice	PL01S1001_1513	13,5	11,4	Barbarka	25448	Barbarka	PLRW20006254489	PLRW20006254489	6	TAK	20,05978	51,1387	2000	WA	świętokrzyskie	konecki	Falków
35	Krasna - Stara Wieś	PL01S1001_3296	0,4	28	Krasna	25442	Krasna	PLRW20006254429	PLRW20006254429	6	TAK	20,475983	51,128933	2000	WA	świętokrzyskie	konecki	Końskie
36	Czarna Maleniecka - Sielpia	PL01S1001_3374	51,2	36,7	Czarna Maleniecka	2544	Czarna Maleniecka od Krasnej do wypływu ze Zb. Sielpia	PLRW20009254451	PLRW20009254451	9	TAK	20,368687	51,116995	2000	WA	świętokrzyskie	konecki	Końskie
37	Czarna Maleniecka - Jacentów	PL01S1001_1514	42,6	45,3	Czarna Maleniecka	2544	Czarna Maleniecka od Zbiornika Sielpia do Plebanki	PLRW20009254459	PLRW20009254459	9	TAK	20,25786	51,12325	2000	WA	świętokrzyskie	konecki	Radoszyce
38	Czarna Maleniecka - Maleniec	PL01S1001_3218	34,1	53,8	Czarna Maleniecka	2544	Czarna Maleniecka od Plebanki do Barbarki	PLRW20009254459	PLRW20009254459	9	TAK	20,194611	51,176083	2000	WA	świętokrzyskie	konecki	Ruda Maleniecka
39	Czarna Struga - Rudka	PL01S1001_1515	1,1	19,4	Czarna Struga	25426	Czarna Struga	PLRW20006254269	PLRW20006254269	6	TAK	19,98564	50,92694	2000	WA	świętokrzyskie	włoszczowski	Kluczewsko
40	Czarna Włoszczowska - Ciemiętniki	PL01S1001_1516	1,5	50,7	Czarna Włoszczowska	2542	Czarna Włoszczowska od Czarnej z Olszówki do ujścia	PLRW2000925429	PLRW2000925429	9	TAK	19,85308	50,94736	2000	WA	świętokrzyskie	włoszczowski	Kluczewsko
41	Zwleczka - Gościencin	PL01S1001_1517	0,3	22,8	Zwleczka	25418	Zwleczka	PLRW20006254189	PLRW20006254189	6	TAK	19,8162	50,90395	2000	WA	świętokrzyskie	włoszczowski	Włoszczowa
42	Kamionka - Bzin	PL01S1001_3219	0,2	20	Kamionka	2342	Kamienna do Bernatki	PLRW20005234312	PLRW20005234312	5	TAK	20,847262	51,100854	2000	WA	świętokrzyskie	skarżyski	Skarżysko-Kam.
43	Kamienna - Bzin	PL01S1001_1500	112,3	37,1	Kamienna	234	Kamienna do Bernatki	PLRW20005234312	PLRW20005234312	5	TAK	20,84617	51,10162	2000	WA	świętokrzyskie	skarżyski	Skarżysko-Kam
44	Kamienna - Michałów	PL01S1001_1502	85	64,4	Kamienna	234	Kamienna od Żarnówki do Zb. Brody Iłżeckie	PLRW2000823439	PLRW2000823439	8	TAK	21,10047	51,01247	2000	WA	świętokrzyskie	starachowicki	Starachowice
45	Kamienna - Nietulisko	PL01S1001_1504	67,7	81,7	Kamienna	234	Kamienna od Zb. Brody Iłżeckie do Świśliny	PLRW2000823479	PLRW2000823479	8	TAK	21,26836	50,97044	2000	WA	świętokrzyskie	ostrowiecki	Kunów
46	Kamienna - Krasków	PL01S1001_1505	48	101,4	Kamienna	234	Kamienna od Świśliny do Przepaści	PLRW200010234939	PLRW200010234939	10	TAK	21,49439	50,90481	2000	WA	świętokrzyskie	ostrowiecki	Ćmielów
47	Kamienna - Wola Pawłowska	PL01S1001_1506	6,2	143,25	Kamienna	234	Kamienna od Przepaści do ujścia	PLRW20001023499	PLRW20001023499	10	TAK	21,75925	51,05647	2000	WA	mazowieckie	lipski	Solec nad Wisłą
48	Szewnianka - Ostrowiec Świętokrzyski	PL01S1001_1507	0,5	20,1	Szewnianka	23492	Szewnianka	PLRW20006234929	PLRW20006234929	6	TAK	21,39069	50,92856	2000	WA	świętokrzyskie	ostrowiecki	Ostrowiec Św.
49	Lubianka - ujście do Kamiennej	PL01S1001_1508	0,8	14,1	Lubianka	23438	Lubianka	PLRW20005234389	PLRW20005234389	5	TAK	21,08603	51,01536	2000	WA	świętokrzyskie	ostrowiecki	Kunów
50	Młynówka - Starachowice	PL01S1001_1509	0,2	4,4	Młynówka	234378	Młynówka	PLRW20006234378	PLRW20006234378	6	TAK	21,08478	51,0295	2000	WA	świętokrzyskie	starachowicki	Starachowice
51	Oleśnica - Skarżysko Kamienna	PL01S1001_1510	2	15,4	Oleśnica	23432	Oleśnica	PLRW20006234329	PLRW20006234329	6	TAK	20,91119	51,12114	2000	WA	świętokrzyskie	skarżyski	Skarżysko Kam.

I.p.	Nazwa Punktu	Kod Punktu	Kilometr rzeki od ujścia do ppk	Odległość od źródła do ppk [km]	Nazwa rzeki (MPHP)	Kod ID_HYD (MPHP)	Nazwa JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod ocenianej JCW	Typ abiotyczny ocenianej JCW	Oceniana JCW naturalna (TAK / NIE)	Dł. geogr. ²⁾	Szer. geogr. ²⁾	Kod obszaru dorzecza (PGW)	RZGW (PGW)	Województwo	Powiat	Gmina
52	Pokrzywianka - Czastków	PL01S1001_1511	9,7	19	Pokrzywianka	23484	Pokrzywianka	PLRW20006234849	PLRW20006234849	6	NIE	21,120528	50,897528	2000	WA	świętokrzyskie	kielecki	Nowa Słupia
53	Świślina - Rzepin	PL01S1001_3295	18,2	16,6	Świślina	2348	Świślina do Pokrzywianki bez Pokrzywianki	PLRW20006234839	PLRW20006234839	6	NIE	21,091778	50,973139	2000	WA	świętokrzyskie	starachowicki	Pawłów
54	Świślina - Nietulisko	PL01S1001_1512	0,5	34,3	Świślina	2348	Świślina od Pokrzywianki do ujścia	PLRW2000923489	PLRW2000923489	9	NIE	21,26587	50,96943	2000	WA	świętokrzyskie	ostrowiecki	Kunów
55	Przepaść - Ćmielów	PL01S1001_3491	1,2	13,6	Przepaść	23494	Przepaść	PLRW20006234949	PLRW20006234949	6	TAK	21,53679	50,888369	2000	WA	świętokrzyskie	ostrowiecki	Ćmielów
56	Krzczonewianka - Buszkowice	PL01S1001_3492	3,3	12,2	Krzczonewianka	234946	Przepaść	PLRW20006234949	PLRW20006234949	6	TAK	21,532863	50,859110	2000	WA	świętokrzyskie	ostrowiecki	Ćmielów

²⁾ WGS 84

Tabela 4.2.1.1.z Zestawienie programów monitoringu realizowanych w okresie 2013-2015 w zbiornikach zaporowych

Rok		Całkowita liczba ppk lub jcw ¹⁾	Kod realizowanego programu									
			Punkty reprezentatywne		Punkty monitorowania obszarów chronionych							Punkty monit. badawczego
			MD	MO	MOPI	MORE	MORY	MORO	MOEU	MDNA	MONA	MB
2013	Liczba ppk objętych monitoringiem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Liczba monitorowanych jcw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Liczba ocenianych jcw ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	Liczba ppk objętych monitoringiem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Liczba monitorowanych jcw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Liczba ocenianych jcw ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	Liczba ppk objętych monitoringiem	3	2	-	-	-	-	2	-	-	1	
	Liczba monitorowanych jcw	3	2	-	-	-	-	2	-	-	1	
	Liczba ocenianych jcw ²⁾	2	2	-	-	-	-	2	-	-	-	
Całkowita liczba ppk objętych danym programem monitoringu³⁾			2	-	-	-	-	2	-	-	1	
Całkowita liczba monitorowanych jcw⁴⁾			2	-	-	-	-	2	-	-	1	
Całkowita liczba ocenianych jcw⁴⁾			2	-	-	-	-	2	-	-	-	

¹⁾ Całkowita liczba ppk lub jcw jest liczbą lokalizacji ppk monitoringu lub monitorowanych jcw w danym roku i może się różnić od sumy punktów / jcw objętych poszczególnymi programami monitoringu.

²⁾ Liczba jcw ocenianych na podstawie MD, MO oraz MB i/lub dla których oceniane jest spełnianie wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych..

³⁾ Całkowita liczba ppk jest liczbą ppk objętych w latach 2013-2015 danym programem monitoringu i może się różnić od liczby ppk objętych tym programem w poszczególnych latach.

⁴⁾ Całkowita liczba jcw jest odpowiednio liczbą jcw monitorowanych i ocenianych w latach 2013-2015 i może się różnić od sumy jcw monitorowanych i ocenianych w poszczególnych latach.

Tabela 4.2.1.2.z. Punkty pomiarowo-kontrolne monitoringu zbiorników zaporowych

I.p.	Nazwa Punktu	Kod Punktu	Nazwa zbiornika	Nazwa JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod JCW na której ppk jest zlokalizowany	Kod ocenianej JCW	Dł. geogr. ²⁾	Szer. geogr. ²⁾	Kod obszaru dorzecza (PGW)	RZGW (PGW)	Województwo	Powiat	Gmina
1	Zbiornik Chańcza - Życiny	PL01S1001_3067	Zb. Chańcza	Zbiornik Chańcza na rzece Czarna	PLRW2000021785	PLRW2000021785	21,052746	50,639813	2000	KR	świętokrzyskie	staszowski/ kielecki	Staszów/ Raków
2	Zbiornik Brody Iłżeckie - Pomost	PL01S1001_3299	Zb. Brody Iłżeckie	Zb. Brody Iłżeckie	PLRW2000823459	PLRW2000823459	21,194826	51,018567	2000	WA	świętokrzyskie	starachowicki	Brody
3	Świślina - Zbiornik Wióry	PL01S1001_3297	Zb. Wióry	Świślina od Pokrzywianki do ujścia	PLRW2000923489	zbiornik nie jest oddzielna JCWP	21,194374	50,958894	2000	WA	świętokrzyskie	starachowicki	Pawłów

2)

WGS
84

4.2.2. Monitoring jakości wód podziemnych

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach nie prowadzi badań związanych z realizacją tego zadania, a jedynie będzie wykorzystywał wyniki prac realizowanych w ramach badania i ocen stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.

Zadanie: Badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych

Na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 2013-2015 badania prowadzone będą na poziomie krajowym w zakresie monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. W roku 2013 i 2014 realizowany będzie monitoring operacyjny w ok. 20 punktach pomiarowych z częstotliwością 2x w roku. W roku 2015 badania prowadzone będą w ramach monitoringu diagnostycznego w ok. 50 punktach pomiarowych z częstotliwością 1x w roku. Badania te będzie wykonywał Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Zakres badań w ramach monitoringu operacyjnego obejmie elementy fizykochemiczne charakteryzujące rodzaj zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych mających wpływ na badane wody podziemne oraz elementy fizykochemiczne, których wartości stwierdzone na podstawie monitoringu diagnostycznego przekraczały wartości graniczne określone dla III klasy jakości wód podziemnych, które są wartościami progowymi dla dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.

Zakres badań w ramach monitoringu diagnostycznego obejmie elementy fizykochemiczne:

- ogólne: odczyn, temperatura, przewodność elektrolityczna, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny;
- nieorganiczne: amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, chlorki, chrom, cyjanki, fluorki, fosforany, glin, kadm, magnez, mangan, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sól, srebro, wapń, wodorowęglany, żelazo.

4.3. Podsystem monitoringu hałasu

Podstawę prawną prowadzenia pomiarów i oceny stanu akustycznego środowiska w ramach PMŚ stanowią następujące przepisy:

- ustawa z dnia 27.04.2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) art. 26, 112b, 113, 117, 118a, 120, 120a, 148, 149, 176, 177 i 179;
- rozporządzenie MŚ z dnia 10 listopada 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 215, poz. 1414) w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN} ;
- rozporządzenie MŚ z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826);
- rozporządzenie MŚ z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. Nr 1109);
- rozporządzenie MŚ z dnia 1 października 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji (Dz. U. z 2007 r. Nr 187, poz. 1340);
- rozporządzenie MŚ z dnia 25 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących rejestru zawierającego informacje o stanie akustycznym środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 82, poz. 500);
- rozporządzenie MŚ z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. z 2008 r. Nr 206, poz. 1291);
- rozporządzenie MŚ z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. z 2008 r. Nr 215, poz. 1366);
- rozporządzenie MŚ z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. z 2011 r. Nr 140, poz. 824 z późn. zm.);
- rozporządzenie MŚ z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminy i sposoby ich prezentacji (Dz. U. z 2003 r. Nr 18, poz. 164) – do czasu wydania nowego rozporządzenia na podstawie art. 177 ustawy – Poś.;
- rozporządzenie MŚ z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których wymagane jest sporządzanie map akustycznych, oraz sposoby określania granic terenów objętych tymi mapami (Dz. U. z 2007 r. Nr 1, poz. 8);
- rozporządzenie MŚ z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1485);

Zgodnie z art. 26 i 117 ustawy – Prawo ochrony środowiska jednym z zadań PMŚ jest uzyskiwanie danych oraz ocena i obserwacja zmian stanu akustycznego środowiska.

Celem funkcjonowania podsystemu jest zapewnienie informacji dla potrzeb ochrony przed hałasem realizowanej poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące oddziaływanie.

Zadanie uwzględnia stan prawny wynikający z wymogów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002, str. 12) wprowadzone do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity - Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 117 ust. 1 ustawy P.o.ś. oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Według art. 118 P.o.ś. na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska starosta sporządza mapy akustyczne dla aglomeracji, a zgodnie z art. 179 P.o.ś. zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem jest obowiązany sporządzić mapę akustyczną jeśli eksploatacja tych obiektów może powodować negatywne oddziaływanie na znacznych obszarach.

Obowiązek opracowania map akustycznych w przypadku aglomeracji spoczywa na staroście, w przypadku źródeł liniowych i lotnisk, na zarządzających tymi obiektami, którzy następnie przekazują wykonane mapy do wykorzystywania, m.in. do właściwego WIOŚ. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nie objętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych.

Zadanie: Pomiary i ocena stanu akustycznego środowiska

Zadanie dotyczy pomiarów i ocen hałasu emitowanego przez źródła: przemysłowe oraz komunikacyjne.

Badania obejmują wyznaczanie równoważnego poziomu hałasu i warunków poza akustycznych niezbędnych do interpretacji wyników i oceny klimatu akustycznego. Ponadto, dla potrzeby prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem wyznaczone zostaną wartości wskaźników L_{DWN} i L_N z uwzględnieniem danych meteorologicznych.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska został ustawowo zobowiązany do dokonywania oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nie objętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych. Natomiast w odniesieniu do obszarów, na których mapy akustyczne są wykonywane, inspektor wojewódzki ma obowiązek gromadzenia danych nt. wykonanych map (zgodnie z art. 120 ustawy Poś) i przechowywania ich w rejestrze (art. 120a). Wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach PMS podejmuje więc działania w zakresie badania i oceny stanu akustycznego środowiska w sposób zróżnicowany, w zależności od tego, czy obszar działania znajduje się poza zakresem realizacji obligatoryjnych map akustycznych czy też podlega mapowaniu akustycznemu.

Program pomiarowy hałasu drogowego na lata 2013-2015, który będzie realizowany przez WIOŚ w Kielcach, będzie obejmował łącznie 30 punktów pomiarowych (w tym 3 punkty służące do określenia wartości wskaźników długookresowych) znajdujących się na obszarach nie objętych obowiązkiem wykonania map akustycznych.

Pomiary hałasu drogowego, w których wyniki wykorzystywane będą do określenia wartości wskaźników L_{AeqD} oraz L_{AeqN} odbywać się będą raz w roku, w oparciu o obowiązujące metody referencyjne.

W przypadku badań w celu określenia wartości wskaźników długookresowych (L_{DWN} , L_N) minimalna długość pomiarów na danym obszarze wynosić będzie łącznie 6 dób pomiarowych, z czego:

- 2 doby w dni powszednie oraz 1 doba podczas weekendu, w okresie wiosennym,
- 2 doby w dni powszednie oraz 1 doba podczas weekendu, w okresie jesienno-zimowym.

Podczas każdych badań będą rejestrowane warunki atmosferyczne, a także wartości parametrów ruchu.

WIOŚ w Kielcach przewiduje również badania źródeł przemysłowych w zakresie wpływu na klimat akustyczny w środowisku – wykonywane w powiązaniu z kontrolą obiektów sprawowaną przez pion inspekcyjny WIOŚ. Badania stanowią będą kontynuację nadzoru WIOŚ w zakresie przestrzegania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku przez podmioty prowadzące działalność związaną z wytwarzaniem hałasu przenikającego do środowiska, w tym działalność produkcyjną, usługową. Wyniki pomiarów wykorzystane będą także do oceny hałasu występującego w środowisku w skali województwa. Mierzonymi wskaźnikami poziomu hałasu przemysłowego są poziomy L_{AeqD} oraz L_{AeqN} .

Zakres wykorzystania do ocen klimatu akustycznego w województwie badań prowadzonych przez inne jednostki zobowiązane do pomiarów z mocy prawa (art. 147, 175 ustawy - Poś) obejmuje:

- pomiary hałasu wykonane w związku z eksploatacją dróg i linii kolejowych, które ze względu na szczególne znaczenie dla systematycznej obserwacji zmian stanu środowiska zarządzający drogami i liniami kolejowymi obowiązani są przekazywać właściwym organom ochrony środowiska,
- pomiary wykonane w związku z eksploatacją instalacji i urządzeń, które prowadzący instalację lub użytkownicy urządzeń mają obowiązek przekazywać właściwym organom ochrony środowiska.

Ocena stanu akustycznego w województwie sporządzona zostanie na podstawie wyników pomiarów uzyskanych w badanych punktach i porównaniu ich z wartościami dopuszczalnymi, określonymi dla danego terenu chronionego akustycznie. Do oceny stanu akustycznego w województwie świętokrzyskim zostaną wykorzystane wyniki pomiarów hałasu prowadzonych przez inne jednostki z mocy prawa wykonujące te pomiary.

Pomiary hałasu ujęte w programie zapewniają dostarczanie, poprzez GIOŚ, odpowiednich danych w ramach statystyki państwowej.

Gromadzenie danych monitoringu hałasu komunikacyjnego oraz przemysłowego nastąpić będzie przy pomocy bazy OPH2009, do momentu wdrożenia Systemu Informatycznego Ekoinfonet (w podsystemie monitoringu hałasu – baza EHAŁAS). Informacje z prowadzonej bazy WIOŚ Kielce przekaze w wersji elektronicznej do GIOŚ, do dnia 31 marca każdego roku, za rok poprzedni.

Udostępnianie i rozpowszechnianie wyników badań i ocen dotyczących ochrony przed hałasem nastąpić będzie poprzez:

- opracowywanie rozdziałów do raportów kompleksowych o stanie środowiska w województwie,
- aktualizowanie strony internetowej WIOŚ,
- udostępnianie informacji na podstawie wniosków zainteresowanych stron.

Wykonanie pełnego zakresu planowanych pomiarów własnych WIOŚ uzależnione będzie od dostępności środków finansowych i możliwości kadrowych WIOŚ.

Szczegółowy program wykonywania pomiarów monitoringowych hałasu zawierają tabele 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3.

Tabela 4.3.1. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu hałasu w województwie świętokrzyskim w roku 2013

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe	Obiekt objęty obowiązkiem mapowania akustycznego tak/nie	Liczba punktów pomiarowych	Wskaźnik akustyczny					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesiennie-zimowy	Sposób udostępniania wyników badań [raport/internet]
				L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy													
1	Skarżysko-Kamienna	nie	1	1	1	1	-	-	X	-	-	wiosenny, jesiennie-zimowy	raport/internet
2	Skarżysko-Kamienna	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	wiosenny	raport/internet
3	Starachowice	nie	2	-	-	-	2	2	X	-	-	wiosenny lub letni	raport/internet
4	Pawłów (pow. starachowicki)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
5	Kazimierza Wielka	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
6	Zagnańsk (pow. kielecki)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
7	Bodzentyn (pow. kielecki)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
8	Ostrowiec Świętokrzyski	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
9	Waśniów (pow. ostrowiecki)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
Hałas kolejowy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas instalacyjny, porty													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas tramwajowy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas lotniczy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Objaśnienia:

L_D – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory dnia (6:00 – 18:00)L_W – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory wieczoru (18:00 – 22:00)L_N – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory nocy (22:00 – 6:00)L_{AeqD} – wskaźnik „krótkookresowy” poziomu hałasu dla pory dnia (6:00 – 22:00)L_{AeqN} – wskaźnik „krótkookresowy” poziomu hałasu dla pory nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie 1 doby, M.pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

Tabela 4.3.2. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu hałasu w województwie świętokrzyskim w roku 2014

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe	Obiekt objęty obowiązkiem mapowania akustycznego tak/nie	Liczba punktów pomiaro- wych	Wskaźnik akustyczny					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesiennie-zimowy	Sposób udostępniania wyników badań [raport/internet]
				L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy													
1	Stąporków (pow. konecki)	nie	1	1	1	1	-	-	X	-	-	wiosenny, jesiennie-zimowy	raport/internet
2	Stąporków	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	wiosenny	raport/internet
3	Ruda Maleniecka (pow. konecki)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	wiosenny	raport/internet
4	Busko Zdrój	nie	2	-	-	-	2	2	X	-	-	letni	raport/internet
5	Wiślica (pow. buski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
6	Ożarów (pow. opatowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
7	Iwaniska (pow. opatowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
8	Koprzywnica (pow. sandomierski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
9	Dwikozy (pow. sandomierski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
Hałas kolejowy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas instalacyjny, porty													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas tramwajowy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas lotniczy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Objaśnienia:

L_D – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory dnia (6:00 – 18:00)

L_W – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory wieczoru (18:00 – 22:00)

L_N – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory nocy (22:00 – 6:00)

L_{AeqD} – wskaźnik „krótkookresowy” poziomu hałasu dla pory dnia (6:00 – 22:00)

L_{AeqN} – wskaźnik „krótkookresowy” poziomu hałasu dla pory nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie 1 doby, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

Tabela 4.3.3. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu hałasu w województwie świętokrzyskim w roku 2015

Lp.	Miejscowość lub źródło liniowe	Obiekt objęty obowiązkiem mapowania akustycznego tak/nie	Liczba punktów pomiarowych	Wskaźnik akustyczny					Przyjęta metodyka badań			Planowany okres pomiarowy: wiosenny, letni, jesiennie-zimowy	Sposób udostępniania wyników badań [raport/internet]
				L _D	L _W	L _N	L _{AeqD}	L _{AeqN}	P.c.	M.pr.	SEL		
Hałas drogowy													
1	Nagłowice (pow. jędrzejowski)	nie	1	1	1	1	-	-	X	-	-	wiosenny, jesiennie-zimowy	raport/internet
2	Nagłowice	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	wiosenny	raport/internet
3	Małogoszcz (pow. jędrzejowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	wiosenny	raport/internet
4	Sędziszów (pow. jędrzejowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
5	Kije (pow. pińczowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
6	Michałów (pow. pińczowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
7	Szydłów (pow. staszowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	letni	raport/internet
8	Osiek (pow. staszowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
9	Krasocin (pow. włoszczowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
10	Secemin (pow. włoszczowski)	nie	1	-	-	-	1	1	X	-	-	jesiennie-zimowy	raport/internet
Hałas kolejowy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas instalacyjny, porty													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas tramwajowy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hałas lotniczy													
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Objaśnienia:

L_D – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory dnia (6:00 – 18:00)L_W – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory wieczoru (18:00 – 22:00)L_N – wskaźnik długookresowy poziomu hałasu dla pory nocy (22:00 – 6:00)L_{AeqD} – wskaźnik „krótkookresowy” poziomu hałasu dla pory dnia (6:00 – 22:00)L_{AeqN} – wskaźnik „krótkookresowy” poziomu hałasu dla pory nocy (22:00 – 6:00)

Przyjęta metodyka badań: P.c. – metoda pomiarów ciągłych w ograniczonym czasie 1 doby, M. pr. – metoda próbkowania, SEL – metoda pomiarów poziomów ekspozycyjnych

4.4. Podsystem monitoringu pól elektromagnetycznych

Regulacje prawne w zakresie pomiarów i oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku stanowią:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) - art. 26;
- rozporządzenie MŚ z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883);
- rozporządzenie MŚ w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku z 12 listopada 2007 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645).
- rozporządzenie MŚ z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku (Dz.U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1485).

Zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Prowadzenie okresowych pomiarów monitoringowych poziomów pól elektromagnetycznych należy do ustawowych zadań wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Zakres i sposób prowadzenia tych badań określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2007r. Nr 221, poz. 1645).

W rozumieniu ustawy Poś. pola elektromagnetyczne (PEM) są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz.

W latach 2013-2015 WIOŚ w Kielcach będzie kontynuował prace w ramach podsystemu monitoringu PEM w zakresie obserwacji poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku z uwzględnieniem zmian zachodzących na przestrzeni lat objętych monitoringiem. Podstawowym założeniem tej obserwacji jest śledzenie zmian poziomów pól elektromagnetycznych, w powiązaniu z informacją o występowaniu źródeł pól elektromagnetycznych, mogących powodować przekroczenia wartości dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).

Zadanie: Pomiary i ocena poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku

Zadanie ma na celu monitorowanie poziomu wartości parametrów charakteryzujących pola elektromagnetyczne wytwarzane i wprowadzane do środowiska w sposób sztuczny przez źródła pól elektromagnetycznych występujące w naszym otoczeniu tj. głównie: obiekty radiokomunikacyjne, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowych.

W latach 2013-2015 na terenie województwa świętokrzyskiego kontynuowane będą badania poziomów PEM w 135 punktach pomiarowych, w trzyletnim cyklu pomiarowym, dla

trzech typów terenów dostępnych dla ludności tj.: w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys., w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

W roku 2013 zakończy się drugi trzyletni cykl pomiarowy obejmujący lata 2011-2013, a w latach 2014 i 2015 będą prowadzone pomiary z kolejnego, trzeciego, trzyletniego cyklu pomiarowego obejmującego lata 2014-2016.

Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim będzie formułowana w oparciu o wyniki pomiarów monitoringowych, w powiązaniu z informacją o występowaniu źródeł pól elektromagnetycznych wraz z informacjami uzyskanymi w ramach pomiarów kontrolnych w środowisku.

Wykonanie pomiarów w pełnym zakresie, wymaganym rozporządzeniem MŚ, uzależnione będzie od dostępności środków finansowych i możliwości kadrowych WIOŚ. Szczegółowy program wykonywania pomiarów monitoringowych pól elektromagnetycznych wraz z lokalizacją punktów pomiarowych zawierają tabele 4.4.1, 4.4.2, 4.4.3.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzi również, zgodnie z art. 124 ustawy Poś, aktualizowany corocznie rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem przekroczeń dotyczących terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności.

Dane z okresowych pomiarów monitoringowych PEM gromadzone będą w formie tabeli sporządzonej w formacie Excel, do momentu wdrożenia Systemu Informatycznego Ekoinfonet (w podsystemie PEM – baza JELMAG) i będą przekazywane raz w roku do GIOŚ.

Udostępnianie i rozpowszechnianie wyników badań i ocen dotyczących ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi następować będzie poprzez:

- opracowywanie rozdziałów do raportów kompleksowych o stanie środowiska w województwie,
- aktualizowanie strony internetowej WIOŚ,
- udostępnianie informacji na podstawie wniosków zainteresowanych stron.

Minimalny zakres tych informacji, udostępnianych za pośrednictwem publicznych sieci telekomunikacyjnych obejmuje:

- 1) wyniki okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku;
- 2) wykaz terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Wyniki pomiarów i ocen WIOŚ wykorzystywane będą przez GIOŚ do tematycznych publikacji wydawanych dla kraju.

Tabela 4.4.1. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim w roku 2013

Lp.	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych *	
			Szerokość dd°mm'ss,s''	Długość dd°mm'ss,s''
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.				
1	Kielce	Plac Targowy (KSM)	50°51'52,2''	20°38'26,0''
2	Kielce	Os. Bocianek	50°53'06,3''	20°38'49,8''
3	Kielce	Os. Sady	50°52'58,0''	20°37'55,0''
4	Kielce	Os. Na Stoku	50°53'49,3''	20°40'19,9''
5	Kielce	Os. Jagiellońskie	50°52'12,3''	20°36'21,4''
6	Starachowice	ul. Borkowskiego 4	51°03'02,2''	21°03'04,4''
7	Starachowice	Os. Skarpa	51°02'42,0''	21°04'56,2''
8	Starachowice	Os. Skałka	51°03'02,6''	21°05'24,0''
9	Starachowice	ul. Bat. Chłopskich	51°03'55,1''	21°04'22,3''
10	Starachowice	Łazy	51°02'39,8''	21°05'11,2''
11	Ostrowiec Świętokrzyski	Os. Słoneczne	50°56'42,7''	21°23'38,8''
12	Ostrowiec Świętokrzyski	Os. Stawki	50°56'55,6''	21°24'23,2''
13	Ostrowiec Świętokrzyski	Koszary	50°57'24,2''	21°25'32,6''
14	Ostrowiec Świętokrzyski	Rzeczki	50°57'43,6''	21°23'45,2''
15	Ostrowiec Świętokrzyski	Os. Hutnicze	50°55'32,8''	21°22'47,7''
Pozostałe miasta				
1	Sandomierz	Rynek	50°40'45,4''	21°44'59,9''
2	Małogoszcz	obok szkoły podst.	50°48'28,4''	20°16'10,9''
3	Włoszczowa	ul. M. Reja 5	50°51'19,4''	19°57'19,6''
4	Skalbmierz	ul. Ppor. "Brzozy II"	50°19'16,8''	20°23'53,6''
5	Chmielnik	plac Kościelny	50°36'51,2''	20°45'12,2''
6	Ożarów	obok remizy OSP	50°53'16,7''	21°40'01,1''
7	Kunów	obok kościoła	50°57'24,1''	21°16'37,4''
8	Końskie	ul. Armii Krajowej 22	51°11'48,0''	20°24'41,2''
9	Suchedniów	ul. Szarych Szeregów 6	51°02'51,7''	20°50'47,8''
10	Koprzywnica	ul. 11 Listopada 33	50°35'34,7''	21°34'44,5''
11	Połaniec	ul. Żapniowska	50°25'27,9''	21°16'55,7''
12	Bodzentyn	plac Żwirki	50°56'27,4''	20°57'29,4''
13	Pińczów	ul. Bat. Chłopskich	50°30'59,5''	20°32'02,0''
14	Sędziszów	ul. Przemysłowa 9	50°33'36,5''	20°02'25,2''
15	Skarżysko - Kamienna	ul. Sikorskiego 10	51°06'53,3''	20°51'22,9''
Tereny wiejskie				
1	Wiślica (pow. buski)	ul. Podwałe 2	50°20'00,1''	20°40'26,2''
2	Makoszyn (pow. kielecki)	przy drodze 74	50°48'31,9''	20°57'37,6''
3	Ruda (gm. Brody,	obok szkoły	51°00'44,4''	21°10'40,1''
4	Nagłowice (pow. jędrz.)	ul. Jana Pawła II	50°40'38,7''	20°06'10,6''
5	Smyków (pow. konecki)	plac zabaw/"Orlik"	51°03'26,2''	20°24'06,6''
6	Strawczyn (pow. kielecki)	ul. Ogrodowa 12	50°56'19,6''	20°25'09,1''
7	Sobków (pow. jędrz.)	plac Wolności	50°41'57,9''	20°27'05,6''
8	Michałów (pow. pińcz.)	obok Centrum Kultury	50°29'25,0''	20°27'24,2''
9	Baćkowice (pow. opat.)	Baćkowice 86	50°47'46,1''	21°13'57,4''
10	Fałków (pow. konecki)	obok UG	51°08'04,0''	20°06'22,6''
11	Górno (pow. kielecki)	Górno 80	50°51'00,8''	20°49'21,5''
12	Tuczepy (pow. buski)	obok UG	50°31'00,5''	20°59'34,7''
13	Bogoria (pow. staszowski)	obok kościoła	50°39'00,7''	21°15'38,9''
14	Wilczyce (pow. sandom.)	Wilczyce 173	50°44'43,0''	21°39'24,6''
15	Radków (pow. włoszcz.)	Radków 88	50°42'49,6''	19°59'10,9''

* Fioletową czcionką zaznaczono zmiany w lokalizacji punktów i współrzędnych geograficznych

Tabela 4.4.2. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim w roku 2014

Lp.	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych *	
			Szerokość dd°mm' ss,s''	Długość dd°mm' ss,s''
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.				
1	Kielce	Park Miejski	50°52'05,6''	20°37'27,7''
2	Kielce	ul. Wapiennikowa	50°51'10,1''	20°37'32,2''
3	Kielce	ul. Żniwna	50°52'42,1''	20°39'26,0''
4	Kielce	Os. Podkarczówka	50°51'04,7''	20°35'08,4''
5	Kielce	Os. Herby	50°53'24,2''	20°37'04,9''
6	Starachowice	ul. Ostrowiecka 134/szkoła	51°00'31,9''	21°06'22,8''
7	Starachowice	Lubianka	51°01'36,0''	21°03'03,5''
8	Starachowice	Wierzbnik (Stare Miasto)	51°02'28,0''	21°05'02,1''
9	Starachowice	Os. Las	51°03'30,1''	21°04'43,2''
10	Starachowice	Os. Trzech Krzyży	51°02'07,6''	21°04'27,9''
11	Ostrowiec Świętokrzyski	Park Miejski (Śródmieście)	50°56'12,8''	21°22'59,8''
12	Ostrowiec Świętokrzyski	Ludwików	50°55'29,2''	21°23'36,2''
13	Ostrowiec Świętokrzyski	Denków	50°55'50,8''	21°25'16,6''
14	Ostrowiec Świętokrzyski	Kolonia Robotnicza	50°57'24,2''	21°22'25,1''
15	Ostrowiec Świętokrzyski	Henryków	50°57'27,1''	21°22'06,4''
Pozostałe miasta				
1	Pińczów	ul. 1 – go Maja	50°31'21,4''	20°31'15,6''
2	Sandomierz	ul. Słowackiego/Kosely	50°41'05,3''	21°44'17,2''
3	Opatów	ul. Sienkiewicza	50°47'55,2''	21°26'02,2''
4	Suchedniów	ul. Mickiewicza 2	51°02'50,8''	20°49'56,1''
5	Sędziszów	ul. Dworcowa	50°33'52,5''	20°03'11,6''
6	Zawichost	Rynek Duży	50°48'26,7''	21°51'07,2''
7	Stąporków	ul. Piłsudskiego 103	51°08'14,9''	20°34'15,7''
8	Włoszczowa	ul. Partyzantów/UG	50°51'06,4''	19°58'09,9''
9	Jędrzejów	ul. Głowackiego	50°38'16,6''	20°18'19,6''
10	Połaniec	pl. Uniwersału Połanieck.	50°25'57,5''	21°16'51,8''
11	Busko – Zdrój	ul. Staszica/Prusa	50°28'30,2''	20°43'06,5''
12	Kunów	ul. Słowackiego/Langiewicza	50°57'48,7''	21°16'56,5''
13	Daleszyce	pl. S. Staszica	50°48'07,0''	20°48'23,7''
14	Staszów	obok Kościoł pw. Św. Ducha	50°33'55,0''	21°10'05,1''
15	Skarżysko - Kamienna	Al. Niepodległości	51°06'41,6''	20°52'07,5''
Tereny wiejskie				
1	Zagnańsk (pow. kielecki)	ul. Turystyczna 65A	50°58'47,4''	20°39'50,1''
2	Piekoszów (pow. kielecki)	ul. Częstochowska	50°52'51,4''	20°27'57,2''
3	Oksa (pow. jędrz.)	plac M. Reja	50°43'39,1''	20°06'10,7''
4	Morawica (pow. kielecki)	ul. Szkolna 6	50°44'39,1''	20°37'05,1''
5	Cedzyna (pow. kielecki)	Cedzyna 86	50°52'05,6''	20°43'14,9''
6	Nowy Korczyn (pow. buski)	pl. 1 Maja 18	50°17'57,7''	20°48'35,2''
7	Czarnocin (pow. kazim.)	obok kościoła i przedszkola	50°20'28,0''	20°31'06,8''
8	Nowa Słupia (pow. kiel.)	wejście do Puszczy Jodłowej	50°51'38,8''	21°04'41,9''
9	Dobromierz (pow. włoszcz.)	ul. Jeżowiec 2	51°00'10,4''	19°53'42,2''
10	Imielno (pow. jędrz.)	ul. Kościelna 3	50°35'04,4''	20°26'38,5''
11	Kozłów (gm. Małogoszcz)	obok kościoła	50°49'34,1''	20°09'38,9''
12	Gnojno (pow. buski)	obok szkoły podst.	50°36'14,2''	20°50'27,7''
13	Radoszyce (pow. konecki)	Rynek	51°04'24,2''	20°15'36,5''
14	Secemin (pow. włoszcz.)	pl. Wolności 14	50°46'08,1''	19°50'11,8''
15	Tarłów (pow. opatowski)	przy drodze 79	51°00'05,3''	21°42'55,8''

* Fioletową czcionką zaznaczono zmiany w lokalizacji punktów i współrzędnych geograficznych

Tabela 4.4.3. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim w roku 2015

Lp.	Miejscowość	Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne punktów pomiarowych *	
			Szerokość dd°mm'ss,s''	Długość dd°mm'ss,s''
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.				
1	Kielce	ul. Sienkiewicza	50°52'13,5''	20°37'49,7''
2	Kielce	Os. Ślichowice	50°53'04,9''	20°35'19,3''
3	Kielce	Os. Barwinek	50°51'00,3''	20°37'59,5''
4	Kielce	Os. Białogon	50°51'04,4''	20°33'13,8''
5	Kielce	Os. Uroczysko	50°53'40,6''	20°38'54,0''
6	Starachowice	Os. Żeromskiego	51°02'39,3''	21°05'10,8''
7	Starachowice	ul. Wierzbowa	51°02'29,4''	21°04'14,5''
8	Starachowice	Os. Majówka	51°03'02,4''	21°04'51,5''
9	Starachowice	Orlowo	51°03'36,6''	21°03'03,7''
10	Starachowice	Os. Młynówka	51°02'32,8''	21°05'40,6''
11	Ostrowiec Świętokrzyski	Park Częstocice	50°55'38,9''	21°21'43,4''
12	Ostrowiec Świętokrzyski	Os. Złotej Jesieni	50°56'35,4''	21°23'47,1''
13	Ostrowiec Świętokrzyski	Os. Rosochy	50°56'50,2''	21°24'42,2''
14	Ostrowiec Świętokrzyski	Os. Sienkiewiczowskie	50°57'04,5''	21°22'35,4''
15	Ostrowiec Świętokrzyski	Gutwin	50°57'51,7''	21°23'51,1''
Pozostałe miasta				
1	Końskie	plac T. Kościuszki	51°11'27,2''	20°24'31,0''
2	Busko – Zdrój	ul. Mickiewicza/1 Maja	50°27'39,8''	20°43'12,7''
3	Osiek	ul. Rynek	50°31'11,1''	21°26'34,3''
4	Kazimierza Wielka	ul. Armii Krajowej 7	50°15'50,0''	20°29'29,9''
5	Małogoszcz	plac T. Kościuszki	50°48'44,4''	20°15'55,0''
6	Jędrzejów	ul. Reymonta 1	50°39'02,1''	20°17'12,8''
7	Chęciny	plac S. Żeromskiego	50°48'05,9''	20°27'48,3''
8	Ćmielów	ul. Rynek	50°53'31,9''	21°30'37,8''
9	Bodzentyn	ul. Kielecka/Filia PUP	50°56'22,7''	20°56'57,1''
10	Skarżysko – Kamienna	ul. Sokola/Rejowska	51°07'16,9''	20°52'31,1''
11	Działoszyce	plac Partyzantów 2	50°21'52,8''	20°21'08,7''
12	Zawichost	ul. Sandomierska	50°48'17,9''	21°51'36,4''
13	Włoszczowa	ul. Wiśniowa 19	50°50'58,8''	19°58'36,8''
14	Staszów	ul. Konstytucji 3 Maja 6	50°33'29,7''	21°10'44,1''
15	Opatów	ul. Kilińskiego	50°48'10,7''	21°25'20,2''
Tereny wiejskie				
1	Św. Krzyż (pow. kielecki)	obok klasztoru	50°51'32,2''	21°03'10,3''
2	Podszkodzie (pow. ostrow.)	obok szkoły podst.	50°53'50,6''	21°19'11,0''
3	Mirzec (pow. starach.)	obok kościoła	51°08'11,2''	21°03'25,0''
4	Słupia Jędrzejowska	plac obok remizy OSP	50°36'10,1''	19°58'15,8''
5	Iwaniska (pow. opat.)	ul. Rynek	50°43'54,1''	21°16'38,3''
6	Mąchocice Kapitulne	Mąchocice Kapitulne 176	50°53'48,1''	20°46'57,5''
7	Kranów (gm. Daleszyce)	Kranów 11A	50°48'33,0''	20°46'23,1''
8	Gowarczów (pow. konec.)	Plac XX-lecia	51°16'41,9''	20°26'21,7''
9	Mniów (pow. kielecki)	ul. Gajowa 13	51°00'45,0''	20°29'15,8''
10	Bałtów (pow. ostrow.)	Bałtów 55	51°00'54,2''	21°32'18,2''
11	Pacanów (pow. buski)	ul. Kościelna 24	50°24'06,9''	21°02'30,5''
12	Słupia Konecka (konecki)	Słupia 1	51°00'49,0''	20°08'57,8''
13	Stawiany (pow. jędrzej.)	obok biblioteki publ.	50°35'45,9''	20°36'18,4''
14	Piotrkowice (gm. Chmielnik)	obok sanktuarium	50°40'12,6''	20°39'49,0''
15	Kielczyna (pow. staszow.)	przy drodze 757	50°40'04,7''	21°14'36,6''

* Fioletową czcionką zaznaczono zmiany w lokalizacji punktów i współrzędnych geograficznych

5. Blok – oceny i prognozy

W ramach bloku **oceny i prognozy** przewiduje się przetwarzanie danych uzyskiwanych w wyniku realizowanych na obszarze województwa programów badawczo-pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska, działalności kontrolnej, a także informacji pozyskiwanych z innych źródeł np. Systemu Statystyki Publicznej, organów administracji itp. w celu przygotowania czytelnej informacji, dla wspomagania procesów zarządzania środowiskiem i wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju stosownie do potrzeb dwóch głównych grup użytkowników informacji: ośrodków decyzyjnych oraz społeczeństwa.

W strukturze PMS wydzielono w związku z tym odrębny blok – **oceny i prognozy**, w ramach którego będą wykonywane:

- analizy i oceny stanu poszczególnych elementów środowiska w powiązaniu z czynnikami presji;
- analizy i oceny określonych problemów i zjawisk zachodzących w środowisku;
- prognozy przebiegu zjawisk, głównie w oparciu o analizy trendów, sukcesywnie z wykorzystaniem modelowania,
- analizy i oceny powiązań pomiędzy procesami zachodzącymi w środowisku a społeczno-gospodarczym rozwojem kraju.

Oceny stanu poszczególnych elementów środowiska w regionie będą dokonywane, zgodnie z wymogami ustawowymi w ujęciu przyczynowo-skutkowym, przede wszystkim na podstawie informacji zgromadzonych w bloku - **stan** oraz bloku **presje**.

W wykonywanych analizach i ocenach będzie kontynuowane wdrażanie ocen opartych na modelu D-P-S-I-R (Driving Forces/czynniki sprawcze – Presures/presje – State/stan – Impact/oddziaływanie – Response/środki przeciwdziałania). Model ten umożliwia nie tylko diagnozę, ale także wskazanie przyczyn istniejącego stanu, tym samym wskazanie możliwych kierunków działań naprawczych.

Opracowania i roczne oceny stanu środowiska w województwie, w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska (powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych, hałasu komunikacyjnego i pól elektromagnetycznych), będą wykonywane w zakresach i terminach zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa oraz w zależności od potrzeb i oczekiwań odbiorców regionalnych. Przy opracowywaniu raportów, komunikatów o stanie środowiska wykorzystywane będą również dane z prowadzonego na poziomie krajowym „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska opracowuje analizy i oceny w formie:

- kompleksowych raportów o stanie środowiska w województwie,
- opracowań i komunikatów tematycznych dotyczących stanu poszczególnych elementów środowiska.

Kompleksowe raporty o stanie środowiska w województwie świętokrzyskim będą opracowywane nie rzadziej niż raz na dwa lata, najbliższy planowany jest w roku 2013. Forma książkowa będzie uzależniona od dostępności środków finansowych.

Wyniki ocen, analiz i prognoz, w tym ww. raporty będą udostępniane w formie drukowanej lub/i na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach.

W roku 2013 WIOŚ Kielce przygotuje wsad do części wojewódzkiej *Raportu o stanie środowiska w Polsce w latach 2009-2012* w układzie P-S-R według jednolitego zestawu wskaźników przygotowanego przez GIOŚ.

6. System jakości w PMŚ; laboratoria i sieci pomiarowe

Celem systemu jakości w PMŚ jest zapewnienie odpowiedniej jakości wyników badań, pomiarów i ocen poszczególnych elementów środowiska na poziomie wymaganym przez Unię Europejską. Dane o stanie środowiska generowane są głównie na podstawie badań wykonywanych w laboratoriach WIOŚ lub automatycznych sieciach monitoringu.

Podstawowym zadaniem WIOŚ w latach 2013-2015 będzie wykonywanie pomiarów i badań zgodnie z procedurami z zakresu nowoczesnych technik analitycznych i pomiarowych oraz wdrażanie i utrzymanie systemu zarządzania jakością w laboratoriach i sieciach automatycznych.

Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach posiada od 1997 r. uznanie kompetencji technicznych w postaci certyfikatu AB 106 wydanego przez Polskie Centrum Akredytacji (na zgodność wdrożonego systemu jakości z normą PN-EN ISO/IEC 17025). Aktualny termin ważności certyfikatu wydanego w 2011 r. po kolejnym audicie wznawiającym to 07.04.2015 r..

Akredytacja obejmuje:

- metodyki badań wody i ścieków – 40 metodyk oznaczeń chemicznych, fizycznych, bakteriologicznych i hydrobiologicznych wykonywanych technikami spektrofotometrii absorpcji atomowej, spektrometrii emisyjnej z indukcyjnie wzbudzaną plazmą, spektrofotometrii UV, chromatografii ciekowej i gazowej oraz gazowej z detektorem masowym, chromatografii jonowej i innymi;
- metodyki badań gleby – w zakresie oznaczania stężeń substancji ropopochodnych i stężeń jednopierścieniowych węglowodorów aromatycznych techniką chromatografii gazowej;
- pomiary natężenia pól elektromagnetycznych;
- hałas środowiskowy – pomiar u źródła.

W najbliższych latach (2013 – 2015) laboratorium planuje zwiększenie zakresu akredytacji o:

- pomiary hałasu drogowego w oparciu o mobilny system monitorowania hałasu;
- metodyki badań zanieczyszczeń w próbkach monitoringowych wód powierzchniowych w zakresie WWA;
- metodyki oznaczeń bakteriologicznych w oparciu o system Collilert.

Laboratorium regularnie uczestniczy w porównaniach biegłości jak i w porównaniach międzylaboratoryjnych osiągając zadawalające wyniki. Pomiary hałasu i natężenie pól elektromagnetycznych są poddawane corocznej weryfikacji w ramach porównań biegłości zaś badania fizykochemiczne i biologiczne – co najmniej raz w okresie cyklu akredytacyjnego (raz na cztery lata). Systematycznie kalibrowany jest też sprzęt i aparatura pomiarowa.

Laboratorium w swojej działalności badawczej dąży do wykonywania badań i pomiarów w oparciu o najnowsze techniki i w miarę możliwości, najlepszą aparaturę, zapewniającą największą z możliwych dokładność badań. W związku z powyższym w planach inwestycyjnych na najbliższe lata przewidywany jest zakup chromatografu ciekowego (UHPLC), ze środków NFOŚiGW, pozwalającego na zwiększenie ilości i jakości wykonywanych badań wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w próbkach monitoringowych wód powierzchniowych i próbkach pyłu pobieranego na stacjach monitoringu powietrza.

W miarę dostępności środków finansowych na zakupy inwestycyjne WIOŚ będzie podejmował działania w celu wymiany przestarzałej, lub nie spełniającej wymogów UE, aparatury pomiarowej i sprzętu laboratoryjnego na nową o odpowiednim poziomie detekcji.

Laboratorium będzie kontynuowało wdrażanie nowej aparatury badawczo – pomiarowej oraz właściwych metodyk badawczych, a także podejmie starania, aby w przypadku wszystkich stosowanych metod analizy, minimalne kryteria w zakresie wyników opierały się na niepewności pomiaru określonej prawem, a jeżeli niepewność nie jest określona, na niepewności równej lub mniejszej 50%, szacowanej na poziomie odpowiednich norm jakości środowiska, zaś granica oznaczalności była równa wartości 30% odnośnych norm jakości środowiska lub mniejsza od tej wartości. Zasady te odnoszą się do oznaczeń wykonywanych zarówno w próbkach wód jak i pyłów.

W związku z zapowiedzią, w „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015”, kontynuowania przez GIOŚ projektów wzmocnienia technicznego laboratoriów oraz sieci automatycznych poprzez zakupy wysokoefektywnego sprzętu pomiarowego i badawczego tut. Inspektorat podejmie działania o pozyskanie środków na przygotowanie lokalizacji, instalację i obsługę nowej aparatury pomiarowej.

6.1. System jakości w monitoringu powietrza

Dla zapewnienia wysokiej jakości pomiarów, w latach 2013-2015 WIOŚ w Kielcach będzie kontynuował, zapoczątkowany w 2009 roku, proces modernizacji systemu pomiarowego monitoringu jakości powietrza w województwie. W I etapie modernizacji zakupiono, przy dofinansowaniu WFOŚiGW w Kielcach, kontener (wyposażony w maszt meteorologiczny oraz narzędzie informatyczne do zbierania, przetwarzania i transmisji danych), w którym zainstalowano aparaturę pomiarową. W 2011 r. zakupiono ze środków NFOŚiGW kolejną stację pomiarową (zainstalowaną w Starachowicach).

Weryfikowana jest też lokalizacja pozostałych stacji, w tym stacji zakładowych, uczestniczących w systemie monitoringu jakości powietrza oraz podejmowane są działania w celu zmiany ich lokalizacji dla dostosowania do wymogów określonych przepisami prawa (np. w 2012 r. włączono do systemu PMS nową zakładową, automatyczną stację pomiarową monitoringu powietrza w Połańcu, a w 2013 r. planuje się włączyć całkowicie zmodernizowaną stację zakładową w Małogoszczu).

W miarę pozyskania środków i możliwości kadrowych, zgodnie z wymaganymi procedurami i przyjętymi zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej będzie systematycznie kalibrowana i wzorcowana aparatura pomiarowa i sprzęt laboratoryjny.

W celu ujednoczenia metod i procedur badawczych, pracownicy WIOŚ będą uczestniczyli w organizowanych przez GIOŚ na poziomie krajowym, interkalibracjach, badaniach porównawczych, porównaniach międzylaboratoryjnych i szkoleniach z zakresu obsługi sieci pomiarowych i nowych metod pomiarowych oraz w akcjach organizowanych przez Krajowe Laboratorium Referencyjne i Wzorcujące z siedzibą w Krakowie.

Do zadań WIOŚ należy wdrożenie i przestrzeganie systemu zarządzania w sieciach monitoringu jakości powietrza, a przede wszystkim dbałość o prawidłową jakość danych i ocen wytwarzanych w ramach Państwowego Monitoringu Powietrza.

W miarę możliwości WIOŚ będzie sprawować nadzór nad jakością danych uzyskiwanych ze stacji przemysłowych (stacje manualne w Trzciance i Ożarowie oraz stacje automatyczne w Nowinach, Połańcu i Małogoszczu). W ramach zawartych uzgodnień z Zakładami, WIOŚ będzie miał możliwość wglądu do dokumentacji stacji przemysłowych dot. kalibracji aparatury pomiarowej i innych działań dla zapewnienia odpowiedniej jakości prowadzonych pomiarów zgodnie z obowiązującymi w PMS normami i procedurami.

Pobór prób pyłu PM10 na stacjach manualnych oraz oznaczanie pyłu odbywać się będzie przez laboratoria z wdrożonym systemem jakości (Eco-Labor Kraków oraz PetroGeo Kraków) zgodnie z metodą referencyjną.

6.2. System jakości w monitoringu wód

W celu zapewnienia wysokiej jakości wyników badań i ocen jakości wód powierzchniowych pracownicy WIOŚ będą uczestniczyli w, organizowanych przez GIOŚ, badaniach porównawczych w zakresie oznaczeń parametrów fizyko-chemicznych, biologicznych oraz chemicznych w wodach, a także w specjalistycznych szkoleniach.

Będą też stosować w badaniach, analizach i ocenach szczegółowe wytyczne do prowadzenia monitoringu wód, które zostaną opracowane przez GIOŚ, obejmujące takie elementy jak metodyki referencyjne do właściwego wyboru lokalizacji punktów pomiarowych, przypisywania odpowiednich programów monitoringu, poboru i analizy wskaźników dla wszystkich elementów stanu wód, gromadzenia i przechowywania danych oraz do klasyfikacji i oceny stany wód na podstawie prowadzonych pomiarów, ze szczególnym uwzględnieniem roli eksperckiej przy interpretacji wyników elementów biologicznych.

Rozwijany będzie system zapewnienia jakości wdrażanych elementów biologicznych i chemicznych dla potrzeb oceny stanu wód powierzchniowych.

W celu wzmocnienia wiarygodności wyników uzyskiwanych z realizacji programu monitoringu wód wdrożone zostaną zasady zapewnienia jakości pomiarów i badań, określone w paragrafie 18 rozporządzenia MŚ z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 258, poz. 1550).

6.3. System jakości w monitoringu hałasu

W miarę dostępności środków finansowych w latach 2013-2015 Laboratorium WIOŚ w Kielcach podejmie działania w celu uzyskania akredytacji na pomiary hałasu drogowego w oparciu o mobilny system monitorowania hałasu.

Dla zapewnienia wysokiej jakości wyników pomiarów pracownicy WIOŚ będą uczestniczyli w szkoleniach, corocznych badaniach międzylaboratoryjnych, interkalibracjach i badaniach biegłości organizowanych, dla zespołów pomiarowych wykonujących rutynowe pomiary akustyczne w terenie, przez GIOŚ, instytuty naukowe oraz inne jednostki pracujące na rzecz PMS. Program międzylaboratoryjnych badań porównawczych realizowany będzie w oparciu o badania biegłości i porównywalności, zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17043:2011 „Ocena zgodności - Ogólne wymagania dotyczące badania biegłości”. Podstawowym celem tych badań jest umożliwienie zespołom pomiarowym Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska wykonującym rutynowe pomiary akustyczne w terenie, sprawdzenie swoich umiejętności, wiedzy i działania stosowanej w WIOŚ aparatury pomiarowej w rzeczywistych warunkach topograficznych i atmosferycznych dla zróżnicowanej emisji i imisji poziomów dźwięku.

6.4. System jakości w monitoringu pól elektromagnetycznych

Laboratorium WIOŚ w Kielcach w roku 2009 uzyskało poszerzenie zakresu akredytacji o pomiary poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i w latach 2013-2015 będzie podejmował działania dla utrzymania akredytacji.

Dla utrzymania wysokiej jakości pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku pracownicy wojewódzkiego inspektoratu będą uczestniczyli w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych oraz szkoleniach w zakresie wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych i opracowania wyników, organizowanych przez GIOŚ.

7. System baz danych i prezentacji informacji PMŚ

7.1. Bazy danych PMŚ w ramach SI Ekoinfonet

System baz danych i prezentacji informacji PMŚ stanowi zbiór powiązanych ze sobą elementów, którego funkcją jest rejestrowanie, przetwarzanie i udostępnianie danych środowiskowych przy użyciu technik informatycznych.

W Wydziale Monitoringu Środowiska tut. Inspektoratu funkcjonują następujące bazy danych PMŚ, wykorzystywane do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji o środowisku:

- **w zakresie monitoringu powietrza:**
JPOAT – do gromadzenia danych pomiarowych monitoringu jakości powietrza (do czasu przygotowania i wdrożenia nowej bazy w systemie SI EKOINFONET),
- **w zakresie monitoringu wód powierzchniowych:**
baza - do gromadzenia danych monitoringu jakości wód powierzchniowych - arkusz formacie Excel (do czasu przygotowania i wdrożenia nowej bazy w systemie SI EKOINFONET),
- **w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych:**
rejestr - zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz baza z wynikami pomiarów PEM w formacie Excel (do czasu przygotowania i wdrożenia nowej bazy w systemie SI EKOINFONET),
- **w zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego:**
OPH 2009 – baza do gromadzenia informacji o stanie akustycznym środowiska realizowanych w ramach wojewódzkiego programu PMŚ oraz informacje z działalności kontrolnej (do czasu przygotowania i wdrożenia nowej bazy w systemie SI EKOINFONET).

W odniesieniu do obszarów, na których wykonywane są mapy akustyczne WIOŚ będzie gromadził dane nt. wykonanych map (zgodnie z art. 120 ustawy Poś) i przechowywał je w rejestrze (art. 120a).

W latach 2013-2015 eksploatowane na potrzeby PMŚ bazy danych będą rozwijane i udoskonalane. Proces budowy nowych baz danych PMŚ: monitoringu powietrza - JPOAT, monitoringu wód powierzchniowych – JWODA, monitoringu hałasu - EHAŁAS, monitoringu promieniowania niejonizującego – JELMAG, będzie realizowany przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Docelowo bazy będą działały w systemie EKOINFONET. Utworzone na poziomie GIOŚ Krajowe Repozytorium Danych stanowić będą bazy obejmujące wszystkie podsystemy ujęte w Programie PMŚ.

Głównymi użytkownikami baz będą wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska, funkcjonujący w systemie jako operatorzy i administratorzy wojewódzcy oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska jako administrator krajowy. W zależności od podsystemu tematycznego będzie on zawierał m.in.: wyniki z pomiarów automatycznych, manualnych i pasywnych, metainformacje dotyczące systemów pomiarowych (sieci, stacji i stanowisk) oraz informacje o stosowanych metodykach i instrumentach pomiarowych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach będzie współpracował z GIOŚ w procesie wdrażania systemu informatycznego Ekoinfonet w zakresie baz danych PMŚ oraz zapewni udział pracowników w szkoleniach specjalistycznych, organizowanych przez GIOŚ z obsługi wymienionych tematycznych baz danych.

7.2. Prezentacja informacji PMŚ w formie przestrzennej

W procesie udostępniania informacji o środowisku celem priorytetowym staje się prezentacja danych w formie przestrzennej, do czego zobowiązuje różne organy administracji ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej - ustawa o IIP (Dz. U. z 2010 r. Nr 76, poz. 489), transponująca wymagania dyrektywy INSPIRE do krajowego porządku prawnego.

W zakresie zasobów danych przestrzennych WIOŚ będzie dążyć (w miarę możliwości i dostępności środków finansowych) do zestandaryzowania informacji przestrzennej w WIOŚ (mając na uwadze, standaryzację, interoperacyjność i harmonizację zbiorów danych przestrzennych) zgodnie z prawodawstwem krajowym i aktami wykonawczymi KE do dyrektywy 2007/2/WE ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie (INSPIRE).

Geograficzny System Informacji (GIS) jest wykorzystywany m.in. do sporządzania map z lokalizacją punktów pomiarowych powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych lokalizacji składowisk odpadów oraz do wizualizacji wyników ocen jakości wód. Mapy te zamieszczane są w raportach, informacjach, ocenach stanu poszczególnych elementów środowiska. Służą również do sporządzania warstw tematycznych dla województwa pomocnych np. przy projektowaniu sieci monitoringu wód, gdzie niezbędne jest zobrazowanie przestrzenne zasięgu JCWP, czy obszarów chronionych.

W miarę dostępności środków finansowych, WIOŚ będzie aktualizował stronę www oraz modernizował wyposażenie informatyczne.

8. Uwarunkowania finansowe realizacji programu PMŚ

W celu realizacji planowanych w latach 2013-2015 zadań PMŚ określonych w „Programie Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2013-2015” zgodnie z obowiązującymi przepisami transponującymi przepisy dyrektyw UE do prawa polskiego, a co za tym idzie możliwością wywiązywania się z obowiązków sprawozdawczych koniecznym jest poniesienie przez WIOŚ w Kielcach następujących kosztów realizacji tych zadań związanych z:

- obsługą wojewódzkiej sieci monitoringu jakości powietrza, poborem prób i wykonywaniem analiz laboratoryjnych w zakresie zanieczyszczeń powietrza i wód, pomiarami hałasu i promieniowania elektromagnetycznego oraz wdrażaniem nowych elementów systemów oceny jakości poszczególnych komponentów środowiska, projektowaniem i uruchamianiem nowych stanowisk pomiarowych;
- prowadzeniem wojewódzkich baz danych, przetwarzaniem danych i wykonywaniem ocen stanu poszczególnych komponentów środowiska na poziomie wojewódzkim i lokalnym, opracowywaniem i przekazywaniem do GIOŚ i innych odbiorców danych i raportów dla potrzeb sprawozdawczości krajowej wspólnotowej, informowaniem organów administracji publicznej i społeczeństwa o stanie środowiska za pomocą różnych form przekazu;
- koordynacją działań na szczeblu wojewódzkim, niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań PMŚ, w tym z pracami na rzecz zapewnienia jakości pomiarów i ocen jakości powietrza, wód oraz hałasu i promieniowania elektromagnetycznego, zakupem sprzętu pomiarowego i aparatury laboratoryjnej, materiałów eksploatacyjnych, łącznością zdalną ze stacjami pomiarowymi oraz transportem prób i ubezpieczeniem stacji pomiarowych i ich kosztów bieżących;
- udziałem pracowników WIOŚ w szkoleniach specjalistycznych, interkalibracjach oraz badaniach równoważności i biegłości organizowanych przez GIOŚ, instytuty naukowe oraz inne jednostki pracujące na rzecz PMŚ.

Koszty realizacji zadań PMŚ obejmują zarówno koszty *nieinwestycyjne* jak i środki *inwestycyjne* wydatkowane głównie na modernizację lub zakup stacji monitoringowych, aparatury pomiarowej i laboratoryjnej oraz dostosowanie infrastruktury laboratorium do wymaganych standardów.

Źródłem finansowania zadań PMŚ, realizowanym na poziomie wojewódzkim będą: środki budżetowe Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, których dysponentem II stopnia jest wojewoda oraz środki wojewódzkiego i narodowego funduszu ochrony środowiska, przekazywane od 2011 roku za pośrednictwem rezerwy budżetu państwa, a także środki z dochodów własnych WIOŚ.

Ze względu na fakt iż, w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015 przewidziano kontynuację większości dotychczasowych zadań i jednocześnie zaplanowano znaczące poszerzenie programu o zadania nowe związane z koniecznością dostosowania polskiego systemu monitoringu do wymagań unijnych (np. uwzględnienie w monitoringu wód zwiększonej powierzchni obszarów szczególnie chronionych), przewiduje się w latach 2013-2015 wzrost kosztów realizacji przez WIOŚ w Kielcach zadań monitoringu środowiska, na których realizację nie zostaną w pełni zabezpieczone środki w ramach budżetu.

W związku z powyższym na zadania planowane do realizacji w 2013 r. podjęte zostały starania o uzyskanie wsparcia finansowego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Należy zaznaczyć, że realizacja niniejszego „Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2013-2015” w przedstawionym zakresie jest uwarunkowana głównie dostępnością środków finansowych.